

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura Ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Perioadice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

ARAD, ANUL 53. No. 236.

1938. október 20., csütörtök.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

KEMAL

A férfi, aki utolsó, rettentő csatáját vívja a megújódott Törökország köztársaságának elnöki palotájában, mindössze ötvennyolc éves. Kemal Attatürk utolsó küzdelme ez s a nép, melyet csaknem halottaiból ő támasztott fel, immár lemondott róla. Micsoda tragikus pillanat ez! Kemal, a „tökéletes“, Attatürk, „a törökök atyja“, éppugy elmúlik, mint a legutolsó névtelen mollah: egyedül Allah hatalmas és Mohamed, az ő prófétája... A kizsákmányolt népet eltemetett országát felrázhatta évezredek álmodozásából, a régi ottomán civilizációt és kultúrát újjáalkothatta alig egy fél-emberöltő leforgásán belül ez a szalonkii születésű fiatal matematikus csapattiszt: ő maga mindig egy-magában, magánosan teljesítette történelmi elhivatottságának korszakot alkotó parancsait és ma sem áll halálos ágya mellett se szerető hitves, se testéből fakadt gyermek: magánosan vívja meg végső harcát ezuttal is, bár ott virraszt fölötte, körülötte az egész ország, sőt egész Kisázsia népe...

Életrajzírói sok végzetes, megdöbbentően közs fordulatáról tudnak mozgalmas életének, amelyek mind a korzakai katonai ugyancsak halhatatlan karrierjére emlékeztetnek. Buonaparte, Napoleon és Musztafa Kemal, mint annyi más éharcosa a kollektív emberi sorsfordulatoknak, valóban mindig egyedül voltak. Akkor is, ha millió ember tömegek rajongták őket körül és akkor is, amidőn hitves, szerető haladt velük magasbaívelő életútjukon. Új korszakot nyitó forradalmak acélező kohói dobták ki őket a történelmi öserök vulkánjának nyílásán a tömegek, kultúrák, országok és eszmeáramlatok élére s a sorsküldött emberek azonnal vaskézzel vették át az őket kiröpítő erők vezetését. Kemal nemcsak a szultánt detronizálta egy vesztett háborút követő szociális zűllést követően, de az elavult világi hatalmi rendszer mellett, azzal egyidejűleg a kalifát is: végetvetett a többnépességnek és a magános emberek aszkézisének irgalmatlanságával irtotta ki a török nép testileki fejlődését évszázadokon át megbénító többi tényezőjét is eljövendő birodalmának. A latin betűk bevezetése, az új főváros megépítése, az európai öltözködés meghonosítása, a városok közegészségügyi viszonyainak radikális feljavítása, a méterrendszer bevezetése, a nők egyenjogósítása, a Code Kemal megalkotása, új vasúthálózat és új nemzeti ipar megteremtése egyformán forradalmi cselekmény volt, amelyek miatt más időkben és más kezdeményezésére „szent háborukat“ hirdették s harcoltak volna végig az ő- és új török tömegek. Ő megteremtette és begyökerezett rövid két évtized alatt ezeket a török viszonylatban hallatlan forradalmiságu reformokat és maga állt alkotásának, az új török köztársaságnak élére.

Ime, egyetlen ember tehetsége, elszántsága és céltudatos energiája napjainkban is megállíthatatlan és megváltoztathatatlan a történelem kerekének járását népe s hazája fölött. Az ottomán birodalom elkorcsosult, testben, lélekben degenerált, közviszonyaiban korrupt és műveletlen „beteg emberét“, mint egy politikai Voronoff, mérész operációval fiatalította újjá az életnek azzal az ámulatra-készítő vitalitásával, mely szinte páratlan a népek legújabbkori történelmében. A hadvezér, a diplomata, a közjogász, a szociális reformer: mindez egy-maga volt. Szikár, erőt sugárzó alakja, markáns feje az új török nép sorsának tiszteletet parancsoló szimbólumává vált a világ politikai, gazdasági, szociális és kulturális életében. Hatalmas szobra az általa elejtett régi főváros kikötőpartján meghökkenítő bronzkolosszus, mely szmokingba öltözött áll Kisázsia partjának szélén és arccal Európa felé néz a Balkánon át, míg mögötte a konstantinápolyi minaretek tornyaiban még ma is a Korán szuráit kiáltozzák a műezzinék. A múlt azonban ma már mögötte s népe mögött van: előttük a megújódottság nagy, talán újabb több-évezredek jövője ragyog, mely független az egyén és a tömegek életének megszabott idejé-

Ófelsége II. Carol király kihallgatáson fogadta Beck lengyel külügyminisztert

Beck kabinetfőnöke Budapesten, Tiso szlovák miniszterelnök Németországban tárgyal Remény van a magyar—csehszlovák tárgyalások eredményes folytatására

Bucurestből jelentik: Beck lengyel külügyminiszter, Franasovici Richard varsói román nagykövet társaságában tegnap elindult Bucuresti felé. A lengyel külügyminiszter ma reggel érkezett mag Galatiba, ahol résztvesz a királyi hadgyakorlatokon. Beck dr.-t Franasovici nagyköveten kívül magántitkára is elkísérte útjára. Raczinsky gróf bucurestli lengyel nagykövet Beck külügyminiszter elé utazott, akit a határon fogadott.

Ófelsége II. Carol király ma délután három órakor fogadta Beck lengyel külügyminisztert. A kihallgatáson Petrescu-Comnen külügyminiszter is jelen volt. Beck dr. még ma visszautazik Varsóba.

Beck lengyel külügyminiszter ma délután 4 órakor érkezett Galatiba. A pályaudvaron Petrescu-Comnen külügyminiszter, Victor Cadere királyi helytartó, a lengyel katonai attasé és a helyi hatóságok fejei fogadták. A külügyminiszter Raczinsky bucurestli lengyel nagykövet és Franasovici Richard varsói román nagykövet és magántitkára társaságában érkezett meg, akit Ófelsége a délután folyamán kihallgatáson fogadott a „Luceafarul“ nevű királyi jachton. Este Cadere királyi helytartó vacsorát adott a lengyel államférfi tiszteletére. A vacsora a Regele Carol hajódelézetén volt.

A lengyel sajtó Beck látogatásáról

Varsó. (Radór.) A Pat távirati figyelműség jelenti: Az egész lengyel sajtó nagy jelentőséget tulajdonít Beck lengyel külügyminiszter romániai útjának és Lubieny gróf, a külügyminiszter kabinetirodája főnökének budapesti látogatásának. A két nagyjelentőségű egybeeső utazás Lengyelországnak a közép-európai kérdésekben elfoglalt álláspontjával van összefüggésben. A Courier Poranny a látogatásokkal kapcsolatban megjegyzi, hogy azok

döntő befolyással vannak a közép-európai kérdések normalizálására.

A lengyel sajtó meglepéssel vette tudomásul Beck lengyel külügyminiszter romániai útját, aki személyesen tárgyal II. Carol királlyal.

Bizonyítéka ez a politikai látogatás a román—lengyel baráti kapcsolatoknak, Közép-európanak ezekben a jelentős napjaiban. A külügyminisztert Románia uralkodója fogadta. A lap hangsúlyozza, hogy Lengyelországnak tántoríthatatlan magatartása nagyban hozzájárul a napirenden lévő nagyjelentőségű kérdések megoldásához kontinensünknek ezen a részén.

Lengyelország baráti viszonyt óhajt létrehozni a cseh nemzettel is, ha az végre jogos határai között lesz.

A hagyományoknak megfelelően Lengyelország mindenkor tiszteletben tartja más nemzetek jogos igényeit. A lengyel nép mindenkor kimutatja rokonszenvét a tót nemzet iránt, de azt kívánja, hogy a szlovákok és magyarok viszonyát olyképpen rendezzék, hogy

a két népnek együttműködése őszinte és tartós legyen.

„Magyarországgal való barátságunk történelmi hagyományokon alapszik és reméljük, hogy Közép-európa megbékélése nemsokára való tény-

nyé válik. Az együttműködésnek elengedhetetlen előfeltétele,

az érdekelték megegyezése.

Ebben áll tehát Beck lengyel külügyminiszter utazásának nagy jelentősége, amely híven viszsztatükrözi a román—lengyel zavartalan együttműködést. Erre pedig feltétlenül szükség van Közép-európa rendezésénél.

Az Express Poranny írja: A közép-európai kérdések rendezésénél Csehszlovákia új határainak megvonása végleges állapotba került. A mai helyzet nem tarthat sokáig. A magyarországi feszültség és

a rutén földön történt zavargások Magyarországot, Romániát és Lengyelországot egyformán érdeklik.

A lap egyébként kiemeli a látogatásnak nagy jelentőségét, amikor ezekben a kritikus percekben Lengyelország külügyminisztere Románia uralkodóiával folytat eszmecsere, ugyanakkor Lubieny gróf, Beck lengyel külügyminiszternek belső bizalmas munkatársa Budapesten tárgyal.

Páris. A francia sajtó részletesen foglalkozik Kárpátalja jövődó államformájával. A L'Ordre című lap tudni véli, hogy Németország erőiesen ellenzi a lengyel—magyar közös határt. Ezzel szemben

a harmadik birodalom kárptólásul hajlandó Lengyelországnak átengedni Litvánia egy részét, míg a litván köztársaság még fennmaradó területeit saját magának tartaná meg.

London. A Times jelentése szerint az angol kormány hajlandó támogatni a magyar követeléseket. A kormány tagjainak az a véleménye, hogy a magyar követelések kizárólag néprajzi alapon nyugszanak.

től. Ennek lehetőségét teremtette meg a haldokló köztársasági elnök, akivel nemcsak a török nép, de az egész mai kultúrvilág pótolhatatlanul nagy egyéniséget veszít, ha örökre lehunyja virrasztáshoz szokott, acélosan szürke, mindig messzenézó szemét. (J.)

Varsóból jelentik: A lengyel lapok nagy cikkekben számolnak be Beck külügyminiszter romániai utjáról. Kiemelik a tudósítások, hogy a külügyminiszter magával az uralkodóval is

tárgyalást folytatott, miután II. Carol király nem kizárólag uralkodói teendőket lát el, hanem döntő tényező úgy politikai, mint katonai kérdésekben.

elnöke szerdán Varsóba érkezett, hogy a lengyel vezető személyekkel ismertesse a szlovákoknak a magyar követelések tekintetében elfoglalt álláspontját.

Beck kabinetfőnöke Budapesten

Budapest. Ugyanakkor, amikor Beck lengyel külügyminiszter Bucurestibe utazott, kabinetfőnöke Liubjenszky Mihály, felesége társaságában repülőgéppel Budapestre utazott, ahol meleg ünnepeléssel fogadták. A lengyel külügyminiszteri kabinetfőnök: Csáky István magyar külügyminiszteri kabinetfőnök október elején tett varsói látogatását viszonzta ezzel az utazásával. Liubjenszky a nap folyamán látogatást tett Kánya Kálmán magyar külügyminiszternél.

Kánya Kálmán külügyminiszter délben 12 órakor egy óras kihallgatáson fogadta a lengyel meghatalmazott minisztert, akinek tiszteletére Orlovsky budapesti lengyel követ villásreggelit adott.

Tiso és Durosánszky Münchenben, Sidor Varsóban

Minden jel arra mutat, hogy a magyar-szlovák tárgyalásokat rövidesen újból megkezdik. Tiso szlovák miniszterelnök és Durosánszky miniszter ma Münchenbe utaztak, hogy Hitler kancellár több képviselőjével érintkezést keressenek, míg Sidor szlovák néppárti vezető Varsóba utazik, hogy a lengyel vezető körökkel tárgyaljon. A szlovák kormány elhatározta, hogy Zágrábba nem hivatalos megfigyelőt küld.

Prága. (Rador.) Durcsanszky Ferdinánd miniszter Tiso szlovák miniszterelnök képviselője kihallgatáson fogadta a szlovákiai magyarság vezetőit, akik előtt kijelentette, hogy a közeljövőben magyar kisebbségi államtitkárságot létesítenek. Eszterházy képviselő tegnap este Budapestre utazott, hogy a magyar közvéleményben barátságos légkör megteremtését előmozdítsa.

Berchtesgaden. Ribbentrop külügyminiszter szerdán fogadta dr. Tiso szlovák miniszter-

elnököt. Durosánszky közoktatásügyi minisztert és Baesinszky ruszin belügyminisztert.

Sidor Károly a szlovák nemzeti tanács

A magyar—csehszlovák tárgyalások

Páris. A Le Jour részletesen foglalkozik az újból meginduló csehszlovák—magyar tárgyalások kérdésével és azt hiszi, hogy huszonegy órán belül létrejön a megállapodás. Az újság úgy tudja, hogy a prágai kormány Berlin és Róma határozott kívánságára mutatkozó készen a tárgyalások újbóli megkezdésére. A Jour szerint nem kerül sor népszavazásra, mert Csehszlovákia Hitler és Mussolini határozott kívánságához tartja majd magát, és teljesíteni fogja a magyar követelések nagy részét.

Csütörtökön lesz a döntés?

London. (Reuter.) A legutóbbi napok diplomáciai tárgyalásai állítólag azt eredményezték, hogy Szlovákia és Magyarország között az 1910. évi néprajzi vonal alapján indulnának meg a tárgyalások. Londonban félhivatalos helyen úgy tudják, hogy Kánya magyar külügyminiszter és Chvalkovszky már találkoztak egymással és a cseh—magyar probléma súlyosabb részét letárgyalták egymással. A két külügyminiszter előzetes találkozására azért volt szükség, mert Chvalkovszky kimerítően ismeri Berlin és Róma álláspontját. Félhivatalos prágai jelentés szerint a magyar és csehszlovák kormány megbízottjai október 20-án Bécsben vagy Pozsonyban ülnek össze újabb tárgyalásra.

Budapest. A déli lapok jelentése szerint a magyar kormány szünet nélkül érintkezésben

A késő esti órákban elterjedt hírek szerint Tiso szlovák miniszterelnök helyzete megrendült és helyét Tuka vagy Sidor fogja elfoglalni.

Bucuresti. A Timpul jelenti: A Pester Lloyd szerint Prágának 24 órai határidőt adtak, hogy elkészítse azt a jegyzéket, amely pontosan magában foglalja az új javaslatokat a Magyarországgal való tárgyalás folytatására. A magyar kormány kijelentette, hogy Münchenben nem azért mentették meg a békét, hogy az ismét veszélyben forogjon, mert a prágai kormány nem mutat méltányosságot.

van Rómával, Londonnal, Párisal, Berlinnel és várja Prága újabb kielégítő javaslatát. Amennyiben ez a javaslat a legrövidebb időn belül nem érkezik meg, úgy a magyar kormány az érdekeit nagyhatalmakhoz fordul.

Egyelőre elmarad a csehszlovák elnökválasztás

Prága. A Sirovy kormány ma a következő hivatalos jelentést hozta nyilvánosságra:

Tekintettel arra, hogy a szomszédos államokkal folytatott tanácskozások egyelőre még nem értek véget és Csehszlovákia végleges határát még nem sikerült megállapítani, nem volt lehetséges a nemzetgyűlés összehívása, amelyen az elnököt választják meg.

A csel

Irtá: ANTOINE DE COURSON

Két ucca kereszteződésénél kis tér képződött. Csöndes vidék volt ez itt Auteuilben, kevés a járókelő és a forgalom. Csak nyáron, mikor a nap sárgára festette a bérházak falát, nyíltak ki sorra az ablakok mintegy varázslásra és akkor a kis lakások élete egyszerre kiköltözött az uccára. A lakók az ablakban állva kíváncsian szemlélték egymást és lassanként megismerkedtek egymással, egymás szokásaival, ha nem is váltottak soha egy szót se. Olykor-olykor egy uccai énekes állt meg az ablakok alatt s miután elénekelte rekedtes hangján a közismert dalokat, kalapjával igyekezett elkapni a hulló pénzeket.

— Má késik — gondolta Thierry, mikor reggel kinyitotta ablakát.

Szemben vele, ugyanazon az emeleten egy ablak zárva maradt. Mielőtt elment hazulról, még egy pillantást vetett oda: az ablak még mindig zárva volt: szürke négyszög a napfényes házfalon, amelyen valamennyi ablak tárva-nyitva állt.

— Talán elutazott? — gondolta Thierry, hiszen már megindult a nyaralók zarandoklása a vidék, a tengerpart felé. Elkedvetlenül ment irodába, így hát magányos élete megint szegényebb lesz. Eddig egy kis örömet, derűt szerzett abból, hogy

reggel egy félénk pillantást vehetett a szemközti ablakra, ahol minden reggel pontosan megjelent a szöke fej. S mintha már régi ismerősök lettek volna, este hat óra tájban már egy-egy tétova mosollyal üdvözölték egymást. Hirtelen az jutott eszébe, hátha megbetegedett a lány. Taxin rohant haza zárás után. Egyenesen az ablakhoz sietett: a szemközti ablak zárva volt.

Nyugtalanokdni kezdett. Rövid habozás után összeszedte bátorságát és átment a szomszéd házába. A házmesternének megmondta, hogy jött-e huszonnégy óra óta nem mutatkozik. Nem utazott el?

— Nem, — felelt az asszony — tegnap este hazajött. Azóta nem láttam.

— S ha beteg? — aggodalmaskodott a fiatalember.

— Nem léphetek be hozzá, megtiltotta — habozott az asszony.

— De hátha élete forog veszélyben — unszolta Thierry.

Az asszony nyugtalanul tétoვázott.

— Ha meghal, maga lesz érte felelős — mondta ki utolsó érvét Thierry.

Ez hatott. Az asszony előkotort egy kulcsot és sóhajva megindult.

— Megvan nálam a hátsó ajtó kulcsa, — mondta menetközben — de tessék velem jönni, mert jobban szeretem, ha tanu is van.

Mialatt felmászta a harmadik emeletre, a fiatalember megkérdezte:

— Mi a neve?

— Michelle Roison.

Thierry tovább kérdezősködött és megtudta, hogy a lány magányosan él, sohase jön hozzá látogatóba senki, hivatalnoknál valahol és minden este pontosan jár haza. Thierry boldogan hallgatta, de azután hirtelen elkomorodott, mikor meggondolta,

hogy esetleg valami baj történhetett...

A házmesterné megforgatta a kulcsot a zárbán. A kisajtó kinyílt. A lakásban sötét volt. A házmesterné szimatolt. Alighanem azt szagolta, nem érez-e gázzagot. Öngyilkosságtól tartott. De a levegő tiszta volt, sőt egy kis parfümszag érzett. Végtelenül óvatosan, mintha a legrosszabbra volna elkészülve, végre benyitott a lakószobába. Egy pillanatilag mozdulatlanul maradtak a küszöbön. A lakás üres volt, a hálódiván érintetlen.

— De hátha elment hazulról, úgyhogy maga nem látta? — kérdezte Thierry.

— Nem lehet, — felelt az asszony — mindenkit látok, aki elmegy.

— De hát akkor mi történhetett? — kérdezte egyre nyugtalanabban és egyre zavartabban a fiatalember.

Ebben a pillanatban nevetés hallatszott. Mindketten fölnéztek a fenn körbefutó loggiára, amelyre falépcső vezetett fel.

— Ez magánlaksértés, — mondta a hang — súlyosan büntetik. Mingyárt telefonálok a rendőrségre. Ki hiszi el, hogy nem azért jöttek, hogy kiraboljanak?

— De bocsánatot kérek — hűledezett Thierry.

— Majd a rendőrségen magyarázkodhat, — mondta a lány és lejött a lépcsőn — azért, mert egy napig nem nyitottam ki az ablakomat, mingyárt be kell törni hozzám? Ez türhetetlen...

Thierry tanácstalanul állt a szoba közepén. Mikor megállt előtte, a lány végre elnevette magát:

— Szóval, sikerült a csel! Ha nem tartom zárva az ablakomat egy napig, akkor sohasem lett volna bátorsága, hogy megismerkedjék velem.

Thierry elmosolyodott, azután önkéntelenül megfordult: a házmesterné közben lábujjhegyen megszökött.

Éjjeli menedékhely

CORSO MOZI MAI PREMIERJE:

A film meséje Maxim Gorkij nagyszerű regénye nyomán készült. Elsőrendű rendezés (Jean Renoir) és megoldások. A gorkiji mélységek franciás könnyedségen olvadnak fel. Nagyszerű színészek, a legkisebb epizódistá is a legelevenebb gorkiji figura és éj a filmben. A közönség elsőrendű művészi élvezetben fog részesülni. A film főszereplői a francia filmgyártás büszkeségei: Jean Gabin, Louis Jouvet, Suzy Prim, Junie Astor, Vladimir Sokoloff. A film feltétlen nagy sikerre számíthat.

CORSO: 3 mérs. 5, 7.15 és 9.15.

MA PREMIER!

ÉJJELI MENEDÉKHELY

MAXIM GORKI híres regénye, a legjobb francia szereplőkkel:
Jean Gabin, Louis Jouvet, Suzy Prim, Junie Astor és Vladimir Sokoloff

Kategorikusan megcálolták magyarországi illetékes helyen a magyar kormányváltás híret

A Rador híradása nyomán ismertettük a Frankfurter Zeitung híret, amely — általános meglepetésre — arról adott jelentést, hogy az Imrédy-kormányt újabb Darányi-kormány követi rövidesen Magyarországon. A híradás már első formájában is a tendenciózitás gyanúját keltette, amint ennek kifejezést is adtunk, legelső megjelenése alkalmával, amidőn hangsúlyozottan mutattunk rá, hogy a hírt egyetlen arra illetékes hely sem erősítette meg. Huszonnégy óra múltán azután a Magyar Távirati Iroda hivatalos közleményt adott ki, amelyben a meghatározottabban cáfolják a Frankfurter Zeitungnak azon híret, hogy Imrédy Béla, magyar miniszterelnök lemondott volna, vagy közelebbről lemondana. A közlemény hangsúlyoz

za, hogy „Imrédy miniszterelnök nem foglalkozik a lemondás gondolatával és erre semmilyen körülmény nem kényszeríti.”

Itt írjuk meg, hogy Imrédy magyar miniszterelnök egyébként az elmúlt napon két ízben is kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós magyar kormányzónál. A kihallgatáson Kánya Kálmán külügyminiszter és Rátz honvédelmi miniszter is jelen voltak. Ezt megelőzően gróf Teleky Pál jelent meg az államfőnél. Délután miniszteri értekezlet volt, amelyet megszakítottak, majd este 11 óra után folytattak. A kihallgatások és a miniszteri tanácskozás az újra meginduló cseh—magyar tárgyalásokkal állanak összefüggésben.

Korporatív államot sürgetnek Csehszlovákiában

Prágából jelentik: Cseh politikai körökben mindinkább előtérbe kerül a belpolitikai alap revíziója. A lapok követelik a politikai pártok átszervezését, sőt vannak olyan lapok is, amelyek a pártok megszüntetése mellett kardoskodnak. A szociáldemokratapárt vezetősége elhatározta, hogy kilép a második internacionáléból.

A cseh katolikus néppárt elnöke, Stasek apát ki-

jelentette, hogy a nemzetnek szüksége van korporatív alapon történő gazdasági átszervezésre és a cseh néppárt hajlandó minden ilyen irányzattal együttműködni. Stasek apát és a pártvezetőség lemondott és ezután nyomban megtörténtek az új választások, amelyek során a vezetőségi tagok felét a fiatalság soraiból választották meg. Staseket mint elnököt ismét megválasztották.

Ribbentrop feltűnő kijelentése a gyarmatok ügyében

Berlinből jelentik: Napok óta közölnek jelentéseket a világ legnagyobb távirati irodái arról, hogy Németország visszaköveteli mindazokat a gyarmatokat, amelyeket a versaillesi békeszerződés intézkedései következtében elveszített. Közölték a német távirati iroda jelentését, amely szerint

Hitler kancellár memorandumot dolgozott ki a Harmadik Birodalom gyarmati igényeiről s azt már át is nyújtották az angol kormányának.

Most a Rador távirati iroda újból érdekes Reuter-jelentést közöl arról a vitáról, amely a Délafrikai-Államok s a Harmadik Birodalom külügyminisztere között folyt le, természetesen nyilatkozatokon keresztül.

Pirow, a Délafrikai-Államok hadügyminiszterének a Reuter jelentésére, amelyet Ribbentrop

Németország külügyminisztere válaszolt meg, kijelentette, hogy Németország hajlandó békés tárgyalások keretében elrendezni gyarmati követeléseit. Pirow hadügyminiszter erre, ugyancsak a Reuter útján kijelentette, hogy

„a Délafrikai-Államok fegyverrel a kézben is megakadályozzák a német gyarmati követelések teljesítését.”

A nyilatkozatháború itt még nem fejeződött be. Ribbentrop külügyminiszter, mint most a Rador jelenti, úgy nyilatkozott a Reuter-iroda munkatársa előtt, hogy

„Prága is fennen hangoztatta, hogy megvédi határait, ha kell fegyverrel is. Láttuk az eredményt. Ugyanez lesz a gyarmati követelések tekintetében is.”

Benes spanyol származású?

Mit mond Rosita Benes Torregrosa torreviejai fiatal lány a nagybácsijáról?

Az „El Socialista” című spanyol újság 1938. szeptember 28-iki számában érdekes cikket közöl arról, hogy *Eduard Benes, Csehszlovákia volt köztársasági elnöke spanyol származású. Benes állítólag az Alicante-tartomány heli Torrevieja községből származik.* Rosita Benes Torregrosa, egy torreviejai leány a következőket mondotta a spanyol újság munkatársának:

— Tizenkilenc éves vagyok, Torreviejában születtem és Eduard Benes nagybátyám, pontosabban édesanyám testvére. Édesanyámat Leokadia Benes Torregrosának hívják, ugyancsak Torreviejában született. Édesapámat sohasem ismertem, nem is viselem nevét. Édesanyám Torreviejában lakik Salomeia nevével együtt. Azt hiszem, Eduard Benes mindkét nőtestvérénél idősebb. Gyermekekoromban gyakran hallottam, hogy nagybátyám igen neves személyiség, de anyám és nagyném csak igen ritkán leveleztek vele. Ugy tudom, hogy ez a levelezés francia nyelven történt és tolmásként a község lelkésze szolgált. Az öreg lelkész gyakran mondogatta:

— „Nem is tudod, milyen jelentős személyiség a nagybátyád, aki egy távoli köztársaságban miniszter. Egyike Európa legismertebb politikusaiknak.”

Később arról értesültem, hogy Eduard Benes körülbelül olyan tisztséget tölt be, mint nálunk a belügyminiszter. Amikor pedig köztársasági elnökké választották, a lelkész, aki rossz nyelvű, de alapjában véve jó ember volt, a következőket mondotta:

— „Odajutott, ahová Alcala Zamora Spanyolországban . . .”

— Most már tudom — fejezte be fantasztikus nyilatkozatát a leány, — hogy Eduard Benes jelenleg a mi Azana elnökünknek felel meg.

Hat havi börtönre ítélte a törvényszék Barzan volt malominspektort

Nagyvárad. Ma hirdetett ítéletet a törvényszék Mitescu Dumitriu tanácsa Barzan Alexandru volt malominspektor bűnygyében. Barzan volt inspektor ellen — mint tudvalevő — a fegyűvásárhelyi malom volt tulajdonosa tett feljelentést és azzal vádolta meg, hogy hamis kihágási jegyzőkönyvet vett fel egymillió lei

Egy spanyol napilap szenzációs közleménye.

bírságösszegegről, de 100 ezer lei ellenében hajlandónak mutatkozott volna a jegyzőkönyvtől elállani.

A törvényszék ma kihirdetett ítéletével bűnösnek mondotta ki Barzan Alexandru inspektort és ezért hathavi börtönbüntetésre és kétezer lei pénzbüntetésre ítélte. Az elítélt felbezett.

Csütörtökön délután temetik az öngyilkos aradi urileányt

Sirba vitte magával tragikus tettének indokát

Általános megdöbbenést váltott ki a Mosóczytelep lakói között Anagnastopol Constanta tragikusvégi öngyilkossága. A dohánybevéltőhivatal igazgatójának leánya, — mint megírta az Aradi Közlöny, — kedden este édesapja szolgálati revolverével halántékon lötte magát és a golyó azonnali halálát okozta.

A rejtélyes hátterű öngyilkosság ügyében a rendőrség szerda délelőtt is kihallgatásokat eszközölt, hogy megállapítsák a 20 éves urileány öngyilkosságának okát. A halálba menekült Anagnastopol Constanta ugyanis bucsulevelet nem hagyott hátra és ezért végzetes tettének okát a tanúvallomásokból igyekszik megtudni a rendőrség. A tanúkihallgatások azonban nem vezettek a remélt eredményhez. A kihallgatottak közül senki sem tud felvilágosítással szolgálni a szerencsétlen sorsú urileány tragédiájának előzményere vonatkozólag.

A halálba menekült temetésére vonatkozólag az aradi ügyészség egyébként megadta a temetési engedélyt. Mivel azonban Anagnastopol Constanta Buzauban tartozkodó édesanyja egyelőre még nem érkezett meg, temetésének időpontját csütörtök délutánra állapították meg. A szörnyű tragédia szenvedőjét a Bihorului, ut 58. szám alatti gyász házból kísérik örök nyugóóra, előreláthatólag csütörtök délután 4 órakor.

Izlám diszpalotát tártak fel a palesztinai ásatások során

Bonnból jelentik: Az itt megtartott orientalista gyűlésen számolt be Putrih Reginald dr. azokról az ásatásokról, amelyeket a genezáreti tó mellett lévő Chirbet Minie-ben végeznek. Ez a terület a német szentföldi egyesület tulajdonában van. Putrih itt egy korai izlám diszpalotát fedezett fel és ásatott ki. Ez a maga nemében az első ilyen építmény, amit szabaddá tettek. Az ásatási munkálatokat a berlini állami muzeum izlám intézetével, a Gömes társasággal egyetértésben végeztette a német szentföldi egyesület. Ez a jelentékeny eredmény most arra készítette a tudományos köröket, hogy a kutatásokat tovább folytassák. Októberben Putrih dr. újabb palesztinai utra indul, ahol folytatja nagyjelentőségű tudományos tevékenységét.

URANIA

Hogy mindenki láthassa az év legnagyobb filmjét,

olcsó helyárrakkal bemutatjuk a mai naptól.

ROBIN HOOD

A plasztikus és színes filmtechnika csodája

ERROL FLYNN és OLIVIA De HAVILLAND

Előadások: délután 5, 7.15 és 9.15 órakor

Gyomor-
és bélbetegségek
ellen

GASTRO-D.

Kapható minden
gyógyszertárban
és droguerianban

Őfelsége II. Carol király, a strajerek mintaképe

Írta: TEOFIL GH. SIDOROVICI strajer-főparancsnok

1934. szeptember 13-ának reggelén Őfelsége II. Carol király személyesen jelent meg Breaza községben a strajer-szervezet parancsnokai között, hogy a strajer-szervezet felállításával hozott új törvény gyakorlati alkalmazását velük megbeszélje. Prahovamegyében hatvan tanítót és tanítónőt és százötven gyermeket toboroztak s ezek voltak hivatalva arra, hogy a gyakorlatban is kipróbálják az új nevelési módszert. Jelen voltak a legfőbb irányító tanács összes tagjai és az Uralkodó kivánságára a környék lakossága is felvonult. Ünneppalota volt ez és történelmi jelentőségű a strajer-mozgalomban. A nagy strajer személyesen jelent meg, hogy részt vegyen az első kísérlet megindításában. A nap-sütötte mezőn óriási tömeg várta szünni nem akaró éljenzessel az Uralkodót és lezajlott az első strajer-csapat díszszemléje, azután az Uralkodó rövid tanácskozást tartott a vezetőkkel. De ezzel nem fejeződött be az uralkodói látogatás, melynek nem is az volt a célja, hogy csupán az ünnepély fényét emelje és eleget tegyen egy hivatalos meghívásnak, hanem kifejezve az Uralkodó elhatározását és felismerve a mozgalom jelentőségét, részt vegyen az ifjúság konstruktív nevelő munkájában.

Az első tanfolyam vezetői, hogy az Uralkodót ne fáraszták sokáig, mindössze két órán át tartó programot állítottak össze. Az Uralkodó azonban kérte, hogy a teljes programot mutassák be, mert gyakorlatban akarja megnézni a strajer-szervezet munkájának minden részletét. A gyakorlat után az Uralkodó minden csoporttal külön megbeszélést folytatott. Közölte megjegyzéseit, felvilágosítókat adott, tanácsokat osztogatott és lelkesített. Szóba állott a parancsnokokkal, hogy megismerje terveiket és a kis strajer gyermekekkel is, hogy ily ellenőrizze a tanfolyam lélektani hatását.

Az Uralkodó jószágos mosollyal arcan hallgatta a kis strajerek jelentéseit és mintha a nap is fényesebben ragyogott volna ezen az ünnepi délelőttön, a breazai mezőn. A fényes ünnepséget hatalmas közönség nézte végig s az Uralkodó kíséretében ott volt a pátriárka, aztán a miniszterek s az állami élet valamennyi irányítója. A nemzetek sorsát irányító felsőbb akarat elrendeléséből így született meg az az iskola, amely nem szorítja növendékeit rideg falak közé, nincs előadói emelvénye, nincsenek padjai, tanári jegyzőkönyvei, de ezek nélkül is magasatos hivatást tölt be. Az élet, a jellemesség, a gyakorlati valóságok iskolája ez, eredményes és gazdag életre neveli a gyermeket, hogy amikor felnőtte lesz, hasznára lehessen az országnak és nemzetének.

A breazai mezőre lassan leszállott az este és a távoli hegyek felett megjelentek a csillagok.

Az Uralkodó még sokszor járt ezen a helyen és jelen volt később a nemzeti pavillon felavatási ünnepségein is. Senki sem felejtetheti el a strajer-szervezetnek ezt a nagyszerű ünnepnapját. Ez a nap is szorosabbra fűzte az Uralkodó és a nép kapcsolatait és az ünneplők ajkáról együtt csendült fel az ének, amit visszhangozva daloltak tovább a hegyek:

Velünk van az Isten,
halljátok népek és ne tétovázzatok,
mert velünk van az Isten.

A predeali központi strajer-parancsnokság egy év óta állt már fenn, amikor az Uralkodó bejelentette magas látogatását. Tanárok, tanítók s az új időkötől követelt új szellem terjesztőinek ezrei sorakoztak fel ezen az ünnepségen az Uralkodó fogadására. Már hajnalban megindult a népvándor-

lás az ünnepség színhelye felé és Bucegi környékének városából és falvaiból ezrekre menő lelkes tömeg verődött össze. Az ünneplő tömeg már hajnalban felsorakozott és órákon át várakozott türelmesen. A szervezeti vezetők és a felsorakozott strajerek izgatottan várták a király érkezését hírül adó telefonjelentést. Rosnov Irányából egyszerre éles kürtző harsant fel, jelezve a magas vendég érkezését. Leikes strajer-vezetők százai sorakoztak fel a nemzeti pavillon előtt az Uralkodó fogadtatására. Az Uralkodó a tömeg üdvölgzése közben leszállott gépkocsijáról és meghallgatta az eléje lépő strajer-vezető jelentését.

Lassan hullani kezdett az eső s az ég mindjobban beborult.

— Nem zavarja a programot az eső? — érdeklődött az Uralkodó.

— Nem, nem! — felelt az egyik strajer-parancsnok.

És az Uralkodó az esőben is ott állt a díszhelyen Hohenzollern herceggel az oldalán és végignézte az ünnepséget.

A program az eső ellenére is lezajlott s később, amikor az Uralkodó gépkocsija már eltűnt a homályban, az egyik strajer-vezető megjegyezte:

— Ugy megáztam, hogy még a bőröm is vizes! Az Uralkodót azonban az eső nem zavarta, hogy példát szolgáltatson a kitartásban.

Őfelsége II. Carol életrajzából bő anyagot lehet meríteni arról a hősiess szellemről, amely az élet minden terén megnyilvánul s amelynek Őfelsége teremtő energiája volt a forrása.

Mindenkinek jogában áll, hogy munkáját egészségéhez hangolja.

A nagy strajer, aki új ütemet vezetett be a nemzeti életbe, számtalanszor szembeszállt azzal a veszéllyel, hogy betegsége során állapota súlyosbodásának tegye ki magát s mégis végrehajtotta azt a programot, ahol meg kellett jelennie. 1937. június 8-án előtt az Uralkodót hűlés szegezte

néhány hetre a betegágyhoz Sinaiban. Az ifjúság nagy ünnepe már lábadozó állapotban találta, mindemellett pihenésre volt szüksége. Hőmérséklete helyreállt, az orvosok azonban a pihenés mellett voltak, nehogy komplikációk következzenek be.

Az Uralkodó azonban semmiképpen sem tudott megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy egy ünnep, amely annyira drága neki, egy szobába legyen zárva. S akkor a betegség kockázatai ellenére felöltötte a strajer-egyenruhát, fenséges fia, Mihai nagyvajda kíséretében váratlanul a fővárosba érkezett.

A strajerek talán soha sem éreztek lelkükből nagyobb szeretetet legfelsőbb parancsnokuk iránt, mint azon a napon, amikor megjelentek a trónteremben, az ötszáz strajer-zászló előtt, amelyet Őfelsége személyesen osztott szét — az átadás fáradságos formáságai között — a strajerek parancsnokainak.

A zászlók szétosztása után a kitüntetések átadására került a sor s akik akkor abban a különleges kitüntetésben részesültek, hogy az éremmel együtt egy baráti kézfogás is kapjanak, érezheték, hogy az Uralkodó energikus kezze tüzből égett.

Őfelsége a király kerek öt órán át állt talpon Mihai nagyvajdával együtt s ezzel mindenki számára olyan tündökletes példát adott, amelyet minden parancsnok lelkébe vésset.

Amikor az Uralkodónak felajánlották, hogy egyszerűsítik a szertartást az időtartam megrövidítése végett, az Uralkodó az indítványt elutasította.

Néhány példaadó momentumot említettem csupán arról a napról, amely annyira megerősítette a strajer-mozgalmat.

Mi jellemzi Őfelségét, jelleme, jósága, igazságszeretete, a nép és a gyermek iránt érzett szeretete, a fegyelem iránt megnyilvánuló tisztelete, mindezek megannyi drágaköve abban a koronában, amely homlokát övezi.

Ime, a nyugtalan idők, amelyekben élünk, azért találnak itt minket, mint egy gránit sziklát, amely kész, hogy visszaverjen minden hullámot, amely létünket fenyegeti s ezért építünk falakat a lelkekből az Uralkodó körül mi, akik megértettük azt a szeretetet és azokat a nagy példákat, amelyeket Őfelsége nekünk nap-nap után szolgáltatott.

Éljen sokáig egészségben Őfelsége, II. Carol király, a nagy strajer!

Megszüntették a Catedralei-téri piacot

A mészárosok, pékek, kenyér- és majorságárosok ezentúl a vizitorony előtti téren hozzák forgalomba áruikat. — A General Cernat-terre helyezték az ócskapiacot

Aradváros vezetőségét már hosszabb ideje foglalkoztatja a piac és az ócskapiac elhelyezésének kérdése. A piac-ügy végleges rendezésére csak akkor kerülhet sor, ha megvalósul a vásárcsarnok ismét napirendre került terve, minden esetre azonban addig is bizonyos rendezés vált szükségessé. Különös tekintettel arra, hogy a Catedralei-téri piacot teljesen meg kívánják szüntetni. Aból az elgondolásból kiindulva, hogy a görögkeleti székesegyház előtti téren nem maradhat meg a piac, a polgármester rendeletet készített arról, hogy azoknak az árusoknak, akik a Catedralei-téren hozzák forgalomba áruikkal, a Mihai Viteazul térre kell átmenniük az eladások színhelyét. A rendelkezés a mészárosokat, a majorságárosokat és pékeket érintette elsősorban.

Amikor a Metianu-uccai és Catedralei-téri kereskedők értesültek az intézkedésről, elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek Vlad tábornok polgármesterhez, akitől üzleti érdekeikre való hivatkozással a tervezett változás eljítését kérik. A küldöttség szerda délelőtt jelentkezett a polgármesternél, dr. Lazar Aurel ügyvéd vezetésével. A polgármester nagy figyelemmel hallgatta végig a kereskedők érvelését és azonnal magához kérette Popa Gligoret, a közigazgatási ügyosztály hivatalfőnökét, akitől jelentést kért a helyzetről. Végül is tekintetbe véve az érdekelte kereskedők előterjesztését, valamint azt a körülményt, hogy a Mihai Viteazul tér a bevásárló kö-

zönség szempontjából távol esik, a polgármester áthidaló megoldást talált. Elhatározta, hogy a pékeket, (kenyereseket) mészárosokat és majorságárosokat — akik eddig a Catedralei-téren árusítottak — áttelepíti a vizitorony előtti tere, míg az összes többi érdekelt eladók az Avram Iancu téren lévő piacon folytathatják tevékenységüket. Ezt a megoldást a küldöttség is kielégítőnek találta és köszönettel tudomásul vette.

Ami az ócskapiacot illeti, erre vonatkozóan a polgármester úgy határozott, hogy az ószerekek ezentúl a General Cernat-téren hozhatják forgalomba áruikat, ezek az áruk azonban kizárólag csak ócskaságok lehetnek.

Pécskán október 23-án, vasárnap délután

Arad legiőbb műkedvelői megismélik a Vakok Egyesülete javára Aradon, az Iparos Otthonban f. hó 16-án eljátszott kabarészámait, amelyekkel óriási sikert aráltak és a nézőkkel zsúfolt terem

4 órán át megszakítás nélkül kacagott

Műsor: 1. Szerelik a neont, 2. A nászutasok, 3. Agglegények klubja, 4. Az udvari bolond.
Szereplők: Pollatsek Kató, Mende Margareta, Mende Betty, Reisz Ferenc, Buda József, Mende Lajos, Balogh János, Borai, Arnstein Sándor, Bertha Gyula, Baranyi Gyula. Az előadást a közismert kitűnő Marnai-Arnstein Sándor rendezte.

Többet ér a lönyereménynél

MEZEI PACSIRTA

pénteki premierje. Váltsa meg jegyét

Vásárhelyi János református püspök Colan kultuszminiszternél és Dragomir kisebbségi főköormánybiztosnál

Emiékiratot nyújtottak át Calinescu és Cancicov minisztereknek

Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Vásárhelyi János református püspök tíz nappal ezelőtt Bucurestibe utazott, hogy az illetékes tanügyi hatóságok előtt feltárja az erdélyi reformátusok kívánságait és sérelmeit.

Vásárhelyi János református püspök — aki Laár Ferenc és dr. Illyés Gyula egyházkerületi tanácsosok társaságában utazott az ország fővárosába — szerdán tért vissza és nyilatkozott az Aradi Közlöny kolozsvári munkatársának:

— Legelőször Colan püspök kultuszminiszter fogadta kihallgatáson a reformátusok küldöttségét. Feltártuk előtte a református lelkesek államszolgálatban körül fejtmerült sérelmeket és ezzel kapcsolatban kértük, hogy a közeli tére való tekintettel rendkívüli segélyben is részesítse a köz, az erkölcs és a kultúra érdekében dolgozó református lelkeseket Colan miniszter rendkívüli szívélyesen fogadta a reformátusok küldöttségét és megígérte sérelmeik orvoslását és a református egyház ügyeinek támogatását.

Vásárhelyi püspök és a küldöttség tagjai a kultuszminiszteri kihallgatás után meglátogatta a bucurestii református egyházközséget és a református Nőszövetséget.

A bucurestii református intézmények és egyházközség meglátogatása után a küldöttséget Silviu Dragomir dr. kisebbségi főköormánybiztos fogadta kihallgatáson. Vásárhelyi püspök és kísérete ezalkalommal is feltárta a református egyházi és iskolaügyi sérelmeket. A kisebbségi kormánybiztos behatóan érdeklődött a reformátusok iskolakérdései iránt és a kívánságok meghallgatása után megígérte a legmesszebbmenő támogatását.

A református püspök bucurestii tartózkodása alatt Calinescu belügyminiszternek és ideiglenes nemzetnevelésügyi miniszternek s Cancicov pénzügyminiszternek átnyújtotta a reformátusok emlékiratát, amelyben összefoglalták azon jogos kívánságokat és sérelmeket, amelyek orvoslását már a közeljövőben várják.

Csehországnak fel kell mondani a szovjet-szerződést

A Völkischer Beobachter szerint a francia külügyminisztériumból eltávolítják az oroszokkal szimpatizáló tisztviselőket

Berlinből jelentik: Német diplomáciai körökben az a vélemény alakult ki, hogy a német külpolitika a legközelebbi jövőben igen élénk tevékenységet fog kifejteni, s a cseh—német viszony rendezése után minden figyelmét a német—francia kiegyezés megvalósítására akarja fordítani. Ami a német—cseh viszony rendezését illeti, a német sajtó megelégedéssel állapítja meg, hogy a cseh külpolitika irányvonala megváltozott és lehetőség nyílt a két ország szoros külpolitikai és gazdasági együttműködésére. Ahhoz, hogy ez az együttműködés eredményes legyen, a cseheknek természetesen kerülniök kell minden olyan irányzatot, amely nem egyeztethető össze a német politika alapelveivel. Csehországnak fel kell mondania a Szovjetországgal kötött szövetségi szerződést és meg kell tiltania a kommunista párt működését nemcsak Szlovákiában, hanem a történelmi cseh tartományokban is.

A német—francia kapcsolatok jövő alakulását illetően a lapok megállapítják, hogy Nagy-Németország megszületésével örök idők re eldől az évszázados harc, amelyet Franciaország folytatott a német egység megvalósítása ellen. A franciák minden eszközzel megakarták akadályozni Nagy-Németország létrejöttét, mert tudták, hogy csak addig tudják biztosítani hegemoniájukat Európában, amíg a német nép különböző törzsekre oszlik. Most, hogy a német egység megszületett, Franciaországnak tudomásul kell vennie, hogy európai hegemoniája megszűnt és hogy a francia nemzet jövőjét a francia gyarmati világbirodalom kiépítésében kell keresni. Ha a franciák felismerik ezt a tényállást, akkor szabad az út az őszinte német—francia kiegyezés felé.

A nemzeti szocialista párt hivatalos lapja, a Völkischer Beobachter, ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy a közeledést Franciaországnak kell megkezdenie. A lap véleménye szerint, francia részről meg van a hajlandóság erre a kezdeményezésre. A francia kormány — hír szerint — azt tervezi, hogy sohasem fogja megtámadni a másik államot, s az összes vitás német—francia kérdéseket békés úton rendezni. Ugyanez volt a lényege a Münchenben létrejött német—angol megállapodásnak is, amelyet Hitler és Chamberlain közös nyilatkozatban közöltek a világgal. Francia részről azt is tervbe vették, hogy nemzetközi egyezményt javasolnak a fegyverkezések kor-

látozása érdekében. Erre Franciaországnak fő leg pénzügyi okokból van szüksége.

A Völkischer Beobachter végül leszögezi, hogy a német—francia kiegyezés legfontosabb alapfeltétele, ugyanugy mint Csehország esetében: az orosz—francia katonai szövetség

Két nagyfontosságú szőlészeti értekezés Aradon

Közös egyesületet alakítanak a bortermelők és a borkereskedők

Az aradmegyei prefektura nagytermében szerdán két fontos szőlészeti értekezletet tartottak. Az első értekezleten a hegyközségek birái vettek részt és megjelent többek között dr. Nichin Ioan, Dobriceanu prefektus képviselőjében és ott voltak a mezőgazdasági kamara, a mezőgazdasági szolgálat, a vincellérszolgálat képviselői, valamint az érdekelt főszolgabírák.

Részletesen megtárgyalták a hegyközségeknek a szőlészeti szindikátus munkájába való bekapcsolódását. A szindikátust újjászervezik és biztosítják azt, hogy a hegyközségek képviselői résztvegyenek a szindikátus választmányában. Megvitatták ezenkívül a hegyközségek autonómiájának kérdését, valamint a borértékesítés problémáját.

A második értekezletet délután fél öt órakor tartották meg. Erre az értekezletre a szőlészeti szindikátus meghívta az aradi borkereskedőket azzal a céllal, hogy közvetlen tárgyalások révén igyekezzenek kiküszöbölni a termelők és kereskedők közötti ellentéteket. A termelők szempontjait dr. Ispravnic Sever szindikátusi elnök ismertette, majd pedig Birtolon Aurel, Rafiroiu Remus, Goldschmidt Miklós, dr. Neuman Miksa és mások szóltak fel. A tárgyalások során felmerült az

felmondása. A helyzet egyelőre még az, hogy bizonyos francia körök a legnagyobb ellenállást tanúsítják a szovjettel kötött paktum felmondása ellen, el kell ismerni azonban, hogy Daladier miniszterelnök ezen a téren is hozzá látott az irányváltás előkészítéséhez. Erre mutat többek között az a tény is, hogy a francia külügyminisztérium vezető főtisztviselői között tisztogatás kezdődött, amely főleg a Szovjetországgal rokonszenvező tisztviselőkre terjed ki.

a terv, hogy megalakítják a bortermelők és borkereskedők közös egyesületét azzal a céllal, hogy a termelői és kereskedői érdekeket összeegyeztessék. A termelők azt kérték, hogy a kereskedők igyekezzenek elhelyezni az aradhegyaljai borokat és a lehetőséghez mérten küszöböljék ki a bánáti borokat. Végül úgy döntöttek, hogy a szüret után ismét értekezletre jönnek össze és az egyesület megalakulásának részleteit tárgyalják le.

Jorga professzor ajándéka az albán királyné, gróf Apponyi Geraldine számára

Jorga Nicolae tanár, királyi tanácsos, volt miniszterelnök a következő üzenetet vette kézhez Zogu királytól, Albánia uralkodójától:

Elnök Ur!
A királyné nagy örömmel fogadta az Ön által küldött szép román nemzeti öltözetet, amely az Ön rendkívüli figyelemességének bizonyítéka. Excellenciád szívélyes gesztusa mélyen megindította a királynét s kérem fogadja úgy az Ő, mint a magam köszönetének legmelegebb kifejezését, egyben pedig biztosítom Önt mindenkori baráti érzelmeimről.

(s. k.) ZOGU.

Dolores del Rio

tündöklő szépségével és szenvedélyes játékával hódít

A veszélyes zóna

című, a mai Sanghaj-ban játszódó izgalmas filmjével

PREMIER MA: 5, 7.15 és 9.30 órákor CENTRAL

Könnyen nyer szabad utvonalt. ha kocsija BOSCH kúrtal van felszerelve, amely erős, tisztá és mégis kellemes hangjával megtisztítja az utat. A BOSCH kúrt a legideálisabb jelzőkúrt minden gépjármű számára. Szép, elegáns formája minden kocsit díszít. BOSCH kúrtot is szállít, ép úgy autók mint motorkerékpárok részére.

A MEGBÍZHATÓ FELSZERELÉS MINDEN GÉPJÁRMŰ SZÁMÁRA

LEONIDA & Co. Bucurestii és fiókjai

BOSCH SERVICE: Leonida & Co. Bucurestii
Soc. Acumulator, Timişoara
H. Danek, Braşov
Müller & Lorenz, Sibiu

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-52. Sürgönyos: KOZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre 420 . . . || Egy hónapra 70 .

Egy állatorvos

különös kísérlete

Coloradóban az egyik dús gazdag farmer birtokán három gyönyörű macska élt. Az elkényeztetett állatok a former Evelyn nevű leányának kedvencel voltak. A kis cicák szép egyetértésben, békében éltek. Nem is volt velük semmi baj, míg egyszer a három macska ki nem szökött a házból és — úgy látszik, hogy közös egyetértéssel — el nem indult kisse körülnézni a nagyvilágban. A vállalkozás azonban rosszul ütött ki. Alig távoztak a kertből, idegen macskákkal találkozottak és ezekkel összeverekedtek. A farmer macskái hősiesszen küzdöttek és fogalkkal, körmelkkel sikerült is megjutatni az ellenséget. Ketten csak könnyebb sebesüléseket szenvedtek, azonban a harmadik, éppen a legszebb, a legritkább, oly vérszenen megsebesült, hogy nem is tudott lábra állni. Amikor Evelyn rátalált kedvencére, alig volt már benne élet. A leánya kétségbeesetten rohant az egyik, majd a másik állatorvoshoz, kért, könyörgött, hogy kedves macskáját mentse meg. Az orvosok azonban nagyon gondterhelten, egyáltalán nem biztatón rázták meg fejüket. Ekkor az egyiknek igen merész ötlete támadt. Ő megpróbálkozik vérátömlesztéssel segíteni. Ez az eljárás már oly sok reménytelen helyzetben hozott enyhülést, sőt gyógyulást, hátha az, ami jó az embereknek, jó lesz a macskának is. A nagy beteg társai közül az egyiket hamarosan műtőasztalra fektették és a műtét megtörtént. A kísérlet sikerült. A beteg nemsokára teljesen felépült.

— Tengerészeti ünnepség Ófelsege részvételével. Galați. Szombaton nagy tengerészeti ünnepségek lesznek Ófelsege II. Carol király jelenlétében. Ekkor fognak felavatni öt monitort és három ágyunaszádot.

— A külügyminiszter diszében bucsuztatta a távozó bucaresti-i japán követet. Bucarestből jelentik: Hétfőn a külügyminiszterium szalonjaiban Petrescu-Comnen külügyminiszter diszében adott Sho-Kurihara bucaresti-i japán követ és felesége tiszteletére. akik, miután Kuriharát visszahívta a japán kormány, távoznak Romániából. A diszében beszédek hangzottak el és Petrescu-Comnen meleg szavakkal vett búcsút a távozó követtől. Kurihara viszont az országban eltöltött időre tett visszaemlékezéseket.

— Magyar alpolgármestert kap Nagybanya. Hanzu királyi helytartó kétizben is Nagybanyán járt, hogy a bányaváros vezetőségének kijelölése tárgyában a helyi hatóságok fejeivel megbeszéléseket folytasson. A napokban Coman Simion ezredes, vármegyei prefektus jött Nagybanyára. A prefektus a királyi helytartótól kapott felhatalmazása alapján dr. Racolti Filip Alexandru volt prefektust jelölte Nagybanya város polgármesterévé, míg az alpolgármesterségre Gárdonyi Nagy László, városi erdőfőmérnököt javasolta. Az új városvezetőket a belügyminiszter nevezi ki állásukba.

— Lloyd George a békeszerződésekről. Londonból jelentik: Vasárnap jelent meg Londonban Lloyd George-nak a világháború utáni békeszerződések létrejöttéről írott munkájából az első kötet. A mű címe: „Igazság a békeszerződésekről”. Lloyd George e könyvében igen sok titkos diplomáciai iratot közöl, melyet a nyilvánosság eddig nem ismert.

— A temesvári Muegyetem ünnepélyes megnyitása. Október 23-án délelőtt tizenegy órakor ünnepélyes keretek között nyitják meg a temesvári müegyetem iskolaévet. Az ünnepélyes istentiszteletet dr. Magier Andrei aradi püspök fogja celebrálni nagy papi segédlettel.

— A minorita-templom évfordulója. Október 22-én, szombaton lesz a minorita-templom felszentelésének évforduló ünnepe. A templom felszentelésének évfordulóját: ünnepélyes szentmisékkal ünneplik meg. Az első énekes szentmise reggel 7 órakor kezdődik.

„SCALA“ NAGYFILMEK SZINHAZA
TELEFON: 20-10.

Ma csütörtökön országos bemutató!

A legforróbb kaland
(MANUELLA)

Tíz remek új zene- és énekláger!

Ray Milland vidám bikaviadal

Viharos kacagás! Egy igazi filmosmegal! Eredeti mexikói felvételek és dalok!

Előadások: 5, 7.15 és 9.15 órakor!

— Kilenc előadás Berlinben Magyarországról. Berlinből jelentik: A berlini Lessing-főiskola az október 13-tól december 8-ig tartó időben előadássorozatot rendez a mai Magyarországról. A sorozatban kilenc előadás szerepel, amelyeket a magyar kulturális és politikai élet vezető személyiségei tartanak, így többek között szerepel az előadássorozatban Antal István államtitkár, Kenéz Béla volt miniszter, egyetemi tanár és Horváth Jenő egyetemi tanár előadása is. A sorozat előadásait csütörtöki napokon tartják. Először Horváth Jenő egyetemi tanár tartott előadást Magyarországról történetéről a dualizmus koráig. Az előadáson megjelent Sztólay Döme berlini magyar követ a követség tagjaival, valamint a német tudományos élet sok tagja.

— Házasság. Quitt Lill és Schreiber László gyógyszerész, házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

— Új román napilap Erdélyben. Az új saltóorgánium a „Tribuna” címet viseli és ezzel mintegy utal arra, hogy az egykori erdélyi román újságlás tradíciót kívánja feleleveníteni. A lap Ion Agárbeanu, az ismert lelkész-író igazgatása és Liviu Hulea főszerkesztése alatt működik, míg kiadóhivatali igazgatója Petruca Ion, az erdélyi és bánáti román sajtószindikátus kitűnő alelnöke. A lap Kolozsváron jelenik meg.

SZÖRMET
Szörmemunkát **ROSENZWEIG**
elegánsat, tartóssat, olcsón szűcs készít
Str. Moise Nicoara 2.

— TÉVES HIR A REPULÖBÉLYEGBIRSÁGOK TÖRLÉSÉRŐL. Bucaresti-i hírforrás alapján lapunk legutóbbi számában arról adtunk hírt, hogy az ötezer leion aluli és jogerőre nem emelkedett repulöbélyegbirságot törölték. Illetékes helyen nyert értesülésünk szerint ez a hír tévedésen alapul.

— A nyugdíjak kiutalása. A Monitorul Oficialban megjelent az a királyi kézirat, amely a fizetések és nyugdíjak kiutalásáról intézkedik. A kiutalás összege 1.305.376.467 lei. Szerda estig még nem érkezett meg az utasítás az aradi pénzügyigazgatóságához a nyugdíjak folyósításáról.

— Háztulajdonosok figyelmébe! A rendőrség felhívja a háztulajdonosok figyelmét, hogy népszámlálási nyomtatványok kizárólag csütörtökön, pénteken és szombaton vehetők át a rendőrkörületeknél.

Egy macskaugrásra a céltől...

— No nézd, hát nem eltévesztettük a helyet...?

— Hétszáz ügyvédet érint Berlinben a zsidó ügyvédek működésének betiltása. Berlinből jelentik: A Havas iroda munkatársának értesülése szerint az a rendelet, amely az összes zsidó ügyvédek eltiltja foglalkozásuk gyakorlásától, 700 berlini ügyvédet érint. A biradalom területén összesen 1600 zsidó ügyvéd működik még. Az új rendelet értelmében összesen 176 zsidó ügyvéd tevékenykedhetik ezentúl Németországban, azonban az ügyvédi címet nem viselhetik, hanem csupán, mint „tanácsadók” működhetnek. A zsidó „tanácsadók” kizárólag hitsorsosaiknak adhatnak jogi tanácsot.

— Razzia. Az éjszaka folyamán az aradi rendőrség nyomozó közegei általános razzliát rendeztek a város területén. Az ellenőrző szemle során több egyént előállítottak a központi rendőrségre. Legutóbbiüket kellő igazoltatás után szabadon engedték, míg néhányat kihallgatás céljából egyelőre őrizetben tartottak.

— A „hittérjesztés vasárnapja” Aradon. Október 23-án, vasárnap tartja meg a római katolikus egyház a „hittérjesztés vasárnapját”. Az aradi római katolikus egyházközség is, — éppen úgy mint az egész világon — méltóképen akarja megünnepelni a hittérítők, Krisztus-tanok terjesztőinek ünnepét. Délelőtt 10 órakor ünnepélyes szentmise és prédikáció lesz a hittérjesztés fontosságáról és jelentőségéről. Vasárnap egész nap gyűlést rendeznek a hittérítők és a hittérjesztők céljaira.

— Rendőrségi hírek: Kaytor Erzsébet, Aurel Vlaicu-ut 37. szám alatti lakos házában betörő járt, aki különböző ruhaneműket lopott el. — Ugyancsak betörő garázdálkodott dr. Wolfner Gyula aradi orvos Cloaca-ucca 9. szám alatti lakásában és onnan egy öltönyt vitt magával. A tettesek kézrekerítésére a rendőrség vizsgálatot indított.

— Felmentettek egy államellenes tevékenységgel vádolt plébánost. Szatmárról jelentik: A csendőrség néhány hónappal ezelőtti eljárást indított Oswald Pál tasnádi római katolikus plébános és Hettig Pál egyházközségi előjáró ellen. A csendőri jelentés szerint a plébános a szabadban, engedély nélkül gyűlést tartott, amelyen mintegy harminc fiatalember vett részt. Az iratcsomót áttették a kolozsvári hadbírószákhoz. A most megtartott főtárgyaláson a súlyosan megvádolt plébános azt vallotta, hogy a csendőrség által lezített napon hittanórát tartott és ezen egyházi vonatkozású kérdésekről beszélt. A bizonyítási eljárás befejezése után a hadbíróügyész Oswald Pál plébánost és Hettig Pál egyházközségi előjárót a vád és következményei alól felmentette.

— Meer Armin ravatalára szánt koszorúmegváltás címen a Szeretetház javára az alantli adományok folytak be: Polychrom igazgatósága 1500 lei, Polychrom tisztviselő és munkáskara 700 lei, Cirkel Aurel 200 lei, Globus szállítócég 200 lei.

— Meghalt Jusnyj, az orosz „Kék Madár” megalapítója. Az egyik prágai szanatóriumban váratlanul meghalt a háborúutáni korszak egyik érdekes művészelakja, Jusnyj, a híres orosz „Kék Madár”-kabaré megalapítója. Jusnyj a bolsevik fordulat előtt a moszkvai színház tagja volt, a bolsevizmus után emigrációba került, ahol megalakította a „Kék Madár”-kabarét. Kabaréjával bejárta ugyyszólván az egész világot.

— Wizoban ma délután 5 órakor kezdődnek a nyelvkurzusok.

— Nuvojarai elgázolt egy szarvast. Londonból jelentik: Nuvojarai, az ismert olasz gépkocsivezető tréning közben elgázolt egy szarvast. A gépkocsi 150 kilométer sebességgel száguldott egy erdő mellett, amikor váratlanul egy szarvas ugrott a fák közül az utra. A kocsit nem lehetett már olyan gyorsan leállítani, hogy a gázolás elkerülhető legyen, az autó halálra gázolta a szarvast, anélkül, hogy maga a kocsi, vagy a vezető megsérült volna.

Benes a chicagói egyetem tanára

Chicagóból jelentik: A chicagói egyetem rektora közölte, hogy Benes Eduard dr., a csehszlovák köztársaság volt elnöke elfogadta a chicagói egyetem meghívását és mint egyetemi tanár előadásokat tart majd a chicagói egyetemen. Benes Amerikába való érkezésének időpontját még nem állapították meg.

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 11.74 és egyenyed, London 20.98, Newyork 440.12, Brüsszel 74.45, Milánó 23.15, Amszterdam 239.62, Berlin 176.37, Prága 15.15, Varsó 82.62, Belgrád 10.00, București 3.25.

— Lemondott a Steaua Română vezérigazgatója. Bucurestiből jelentik: Constantin Osiceanu, a Steaua Română petroleum-társaság vezérigazgatója lemondott. A társaság igazgató tanácsa a lemondás ügyével eddig még nem foglalkozott.

— Lezuhant a piperai flotta egy gépe. Bucurestiből jelentik: A piperai repülőflotta egyik gépe tegnap a grivița-uton egy ház udvarába zuhant. A gép motorja gyakorlatozás közben leállt és Mihalescu pilóta háába igyekezett megfelelő helyet keresni a leszállásra, a gép összetört, a pilóta pedig megsebesült.

— Az aradi zsidó kulturházban ma, csütörtökön este kezdődik meg a nyelvkurzus. Este 7 órakor román és héber óra lesz. A román órát M. Bréger Lujza tartja, míg a héber leckét Neuländer Mirjám adja. Este 8 órakor angol és francia órát tartanak. Az angol nyelvrát Neumann Dóra, míg a franciát Löwenstein Böske tartja. Este 9 órakor pedig Schatten Igóné német órát tart.

Naponta friss dessert, SELECT esokoládé, cukorka, cacao BONBONERIA-ban Scala-mozi mellett.

— Megvonják a nyugdíjat egyes német lelkészek-től. Berlinből jelentik: Az egyházi ügyek birodalmi minisztere rendeletet adott ki, amelynek értelmében a papok állami nyugdíjalapjából csakis olyanok kapnak támogatást, akik méltóknak mutatkoztak az állam gondviselésére. A jövőben ennek folytán minden nyugdíjazási esetet meg fognak vizsgálni és megvonják az állami támogatást azoktól a papoktól, akik szembeállnak az állam törvényeivel és rendeleteivel.

— Ezen az öszön háromszáz éve, hogy megszületett XIV. Lajos, a Napkirály. Mint a történelem minden nagy alakja körül, körülötte is legendák ezrei szövődtek s ezek tükreben sokszor eltorzul hatalmas alakja az utókor előtt. Ma azonban már egyre jobban felismerik igazi jelentőségét. Szerb Antal pompás tanulmánya is, mely az „Uj Idők” legújabb számában jelent meg, ezt a történelmi ködöt igyekszik szétoszlatni s színes és éles képet fest a Napkirályról és udvaráról. Mutatványszámot bárkinek szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrásy-ut 16. Előfizetési díja negyedévre 200 lei.

— Kisfaludy-Strobl Zsigmond kapott megbízást a Madách-szobor elkészítésére. Budapestről jelentik: A Madách Imre-szobor elkészítését Kisfaludy-Strobl Zsigmond szobrászművészre bízták. A Madách-szobrot a Döbrentei-téren állítják fel. A szobor talapatán Madách domborművé feje nyer elhelyezést, míg fenn az Istenhez visszatérő ember égfelé tekintő alakja áll.

— Az aradi tehetségkutató-intézet statisztikája. Az aradi tehetségkutató-intézet néhány hónapi működése alatt 495 ipari pályára jelentkező tanulót vizsgált felül. Ezek közül 376 felelt meg, míg 119-et más pályaválasztásra utasított. A jelentkezők közül 143 volt román, 179 magyar, 100 sváb, 16 csehszlovák, 1 olasz és 49 zsidó.

— Uj alkalmazottvédelmi törvény Amerikában. Washingtonból jelentik: A napokban jelenik meg a munkaidő és fizetések szabályozásáról szóló új törvény, amely 11 millió munkást érint. A törvény november hónapban lép életbe és Andrews szenátor, akit a törvény végrehajtásával megbíztak, kijelentette, hogy a fizetéseket az egész vonalon pontosan megállapították oly módon, hogy a törvény életbeléptetése után önkényesen egy munkaadó sem szabhatja meg a fizetését.

— Óriási gyémántot találtak. Rio de Janeiróból jelentik: Az egyik Minas Geraies állambeli gyémántbányában egy olyan hatalmas gyémántdarabot találtak, amely szakértők véleménye szerint nagyságára a negyedik a világon. A rendkívül értékes drágakövet egy holland cég 80.000 font sterlingért vásárolta meg. A gyémántot Amszterdamban csiszolják meg.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
WEISZ gyógyszerár, Piața Avram Iancu 12. (Tel.: 25—20.)
JANKA gyógyszerár, Bulev. Reg. Ferdinand 25. (Tel.: 11—00.)
Dr. DICK gyógyszerár, Str. Mărășești 1. (Tel.: 17—68.)

Aranyér ellen Goedecke féle Anusol!

Martzy Jancsika, a 12 éves csodahegedűs egyetlen hegedűestje az Aradi Minorita Kulturházban

Már nemcsak a zenei szakkörök, hanem a nagyközönség is jól ismeri a 12 esztendőes temesvári születésű Martzy Jancsika kivételes tehetségét. A fiatal leány az elmúlt esztendőben lépett először önállóan a pódiumra és már az első zeneköltemények után meghódította a zeneértő közönséget. A napisajtó révén azonban nemcsak a temesvári közönség, hanem országszerte tudomásul vették, hogy egy új zenetehetség bukkant fel, aki már csak fiatalasága révén is a legszebb reményekre jogosít. Ugy a zenekritikusok, mint a zeneértő közönség nem csalódott: az első koncert után kétségtelenül meggyőződhetett mindenki, hogy a fiatal csodahegedűs — komoly művész. Melegen zengő hangfogása, kiforrott technikai készsége hivatottá teszi arra, hogy igazi művészek nevezzük és a legkiválóbb zeneköltők alkotásait tolmácsolhassa. Martzy Jancsika Aradon csak egyetlen egyszer lép fel: november 7-én este 9 órakor mutatkozik be az aradi közönségnek, hogy kivételes tehetségéről itt Aradon is számot adhasson. A 12 esztendőes csodahegedűs első aradi fellépését óriási érdeklődéssel várják, különösen szakkörök kísérik élénk figyelemmel a fiatal hegedűművész meglepően gyors fejlődését.

Kerékpár-igazolványok kötelező felülvizsgálása Aradon

Az aradi rendőrkvészura közli az érdekeltekkel, hogy a közlekedési törvény idevonatkozó szakasza, valamint a belügyminiszterium 21230—938. számú rendelete, Aradváros ez év szeptember 22-én kiadott 4—938. számú határozata és a rendőrkvészura 36703—938. számú intézkedése alapján eljendelték a kerékpárok és a bicikligazolványok felülvizsgálását, valamint a biciklik rendszámának átcserelesét. A rendelet értelmében a város és a megye valamennyi kerékpártulajdonosa kerékpárjával és igazolványával együtt köteles megjelenni a központi rendőrségen működő közlekedésügyi osztályon felülvizsgálat, illetve a kerékpárszám átcserelesé végett. Az aradi, ujaradi és zsigmondházi kerékpártulajdonosok november elsejétől kezdve november 30-ig, míg a megye többi részén lakó kerékpárosok akár személyesen, vagy megbízottjuk által december elsejétől december 31-ig kötelesek jelentkezni az aradi rendőrségen.

Az aradiak, zsigmondháziak és ujaradiak részére az alábbi sorrendet állapították meg:

November elsején: 1—700, 2-án 701—1400, 3-án 1401—2100, 4-én 2101—2800, 5-én 2801—3600, 7-én 3501—4200, 9-én 4201—4900, 10-én 4901—5600, 11-én 5601—6300, 12-én 6301—7000, 14-én 7001—7700, 15-én 7701—8400, 16-án 8401—9100, 17-én 9101—9800, 18-án 9801—10500, 19-én 10501—11200, 22-én 11201—11900, 23-án 11901—12600, 24-én 12601—13300, 25-én 13301—14000, 26-án 14001—14700, 28-án 14701—15400, 29-én 15401-től feljebb levő számok. November 30-án pedig azok kötelesek jelentkezni, akik igazolt oknál fogva nem tudtak a részükre megállapított napon jelentkezni.

A megye különböző részeiben lakók december 1—31-ig a munkanapokon, a hivatalos órák alatt kötelesek jelentkezni személyesen, vagy megbízottaik útján. A kerékpárok és igazolványok felülvizsgálata után mindenki köteles a közlekedési ügyosztályon levő minta alapján szabad vásárlás útján beszerezni az új kerékpár számot.

A tolongások elkerülése végett ajánlatos, hogy mindenki a részére megállapított napon jelentkezzen. A rendőrség felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy amennyiben valaki nem jelentkezik a felülvizsgálaton, vagy azután régi rendszámmal közlekedne, úgy megvonják bicikligedélyét és az idevonatkozó törvény teljes szigorával sújtják.

»Kék róka«

Az aradi magyar szintársulat évadnyitó előadása

Telt ház. Ritka és kedves látvány ez az aradi magyar társulat előadásain és reméljük, több mint múlt, alkalmi jelenség, több mint ünnepélyes kezdet: ígéret, amely egyébként nemcsak Arad közönségére, de az aradi társulatra is kötelező. Mert ez a telt ház olyan előleg volt, amelyre a társulat rászolgált. Jó előadást, színvonalas színjátszást adott az évadnyitó előadáson Szendrey Mihály együttese és a társulat valamennyi szereplő tagja bebizonyította, hogy tudnak még a vidéken jó szerepeket jól alakítani.

Amikor a nézőtér elsötétedett, idősebb Szendrey Mihály lépett a függöny elé és üdvözölte a közönséget. Egyszerű szavakkal olyan fogadalmat tett, amelyet nem csak örömmel vesszünk, de el is vártunk. A szintársulat jó színjátszást ígért és ehhez kérte a közönség támogatását.

Herczeg Fergac „Kék rókája” bizonyosságú szolgál arról, hogy az élet bármennyit is változték, bármennyi is történt azóta, hogy évtizedekkel ezelőtt a szerző megírta munkáját, azok a problémák, amelyek annak idején az átlagemberek életét foglalkoztatták, változatlanul problémák maradtak és hogy az élet sávborsát ma is csak az jelenti, ami néhány évtizede, sőt századok óta.

A gördülékeny, szellemes, párbeszédeiben és teljes egészében élvezetes „Kék róka”-t az öt szereplő olyan töretlen frissességgel hívta életre, hogy az előadás nagyobb színpadon, a legigényesebb közönség előtt is megállhatta helyét. Elsősorban kell szólnunk magáról a színpadról, amelynek beállítása nemcsak hangulatos, de várakozáson felül szép és illuziót keltő volt. És ebben a kellemes környezetben Harmath Jolán úgy szólaltatta meg a „Kék róka” Cecíliét, ahogyan a Nőt nemcsak szindarabokban, de a való életben ismerjük. A három férfi főszereplő pedig elfelejtette, hogy költőt mesét hallgatunk. Kovács György, Jávör Alfréd és Horváth László emberi hangon, emberi érzésekkel, a teljes átélés zamatával tárgyalták meg problémáikat, mutatták be a Férfi három típusát s nehéz lenne eldönteni, hogy melyik volt jobb, maradéktalanabban valóságos mintázó. Kovács Györggyel az aradi társulat és a közönség komoly nyereséget könyvelhet el. Olyan színészerővel gazdagodtunk, akinek nemcsak sokat, de megérdemelten tapsol minden aradi, aki szereti a jó színházat. Temesváry Gitta jó volt, megfelelt a dárab és a rendező intencióinak.

Mégegyszer: reméljük, ez nemcsak bemutatkozás, sem a közönség, sem a társulat részéről. Még sok ilyen jó, komoly előadást kér az aradi közönség és hisszük, hogy akkor nem csupán az évadnyitó kellemes jelenségeként üdvözölhetjük a zsúfolt nézőteret.

(b. t.)

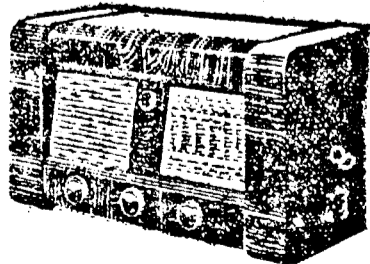
— Turistasegélyszolgálatot szervezett a svájci Touring Club. A svájci Touring Club segélyszolgálatot szervezett meg a svájci országutakon. Ez a segélyszolgálat éjjel-nappal a svájci Touring Club költségén a külföldi vendégek szolgálatára áll és elsősorban az autósoknak lesz majd nagy szolgálatára. Defekt esetén az autótulajdonosnak a legközelebbi telefonállomásig kell mennie és rövid időn belül már rendelkezésére áll díjmentesen a szakképzett mechanikus, aki autóját megjavítja és gondoskodik továbbutazásáról.

**Megérkeztek a legújabb
1938—39. típusú világsláger rádiók
500 drb. csodásabbnál csodásabb rádió közül választhat
Az összes világmárkák raktáron**

Kedvező részletfizetési feltételeinkkel mindenkit kielégítünk.
Állandó rádió-kiállítás

Minden kötelezettség nélkül szívesen állunk b. rendelkezésükre.

HAMMER ZSIGMOND és FIA Arad, Bulev. Regele Ferdinand 27.
Telefon 18-47.

„DELCO LIGHT“ házivillamos áramfejlesztő telepek

6 Volttól 110 Voltig, 200 Wattól 6000 Watt teljesítményig. Kizárólagos „Delco Light“ képviselő KÁLMÁN R. T. Arad.

Elkészült az ügyvédtörvény módosításának tervezete

Minden egyes Kamara maga állapítaná meg, hogy hány új tagot vehet fel. — A szerzett jogokat nem érintik

Részletesen ismertette az Aradi Közlöny azt a tervezetet, amelyet a romániai ügyvédszövetség az ügyvédtörvény módosítására kidolgozott. A tervezetről fővárosi lapok most a következő, további részleteket közlik:

Az ügyvédi kamarák maguk határozzák meg időről időre, hogy milyen arányban történhetik a már működő ügyvédek létszámának szaporítása, vagyis, hogy hány új ügyvéd kezdheti meg működését. A beiratkozások sorrendjét etnikai szempontok alapján állapítják meg, vagyis a faji származás elsőrendű fontossággal bír majd a beiratkozások engedélyezésénél.

Egvetlen beiratkozás sem történhetik az ügyvédkamarába a jelentkező katonai helyzetének pontos tisztázása nélkül. Csakis olyan jelöltek iratkozhatnak be, akik eleget tettek a sorozási törvény rendelkezéseinek.

Államügyvédek, polgármesterek, előjárók valamint helyetteseik, szakkamarák elnökei, különböző tanácsok elnökei még ha tiszteletbeli állást töltenek is be, állami iskolák tanárai nem gyakorolhatják az ügyvédséget. Munkakamarák ügyvédei magánfeleket nem képviselhetnek munkabíróskárok előtt.

Az ügyvédek számára kötelezővé teszik a talár viseletét. Csak a járásbíróskág előtt jelenhetnek meg ügyvédek talár nélkül. Az ügyvédek palástja azonos a bírák palástjával, azonban hiányzik róla a hermelinszegély.

Abban az esetben, ha valamelyik ügyvédi kamara nem dékánját választja meg ügyvédszövetségi kiküldötté, a dékán hivatalból helyébe foglalja a szövetség tanácsban.

Perbeszéd-bélyegeket (timbre de plédoarii) illetően a következőképpen intézkedik a tervezet: 5 lejes, 10, 20, 30, 40, 50 és 100 lejes bélyegek. Minden közintézményhez ügyvéd által intézett kérelemre 100, illetve 20 lejes perbeszéd-bélyeg ragasztandó. Bélyeg alkalmazásának esetén az ügyvédet a nem alkalmazott illeték tiszteresével sújtják. Ez a büntetés, valamint a fegyelmi bíróság által alkalmazott büntetés 1000 lei összegig végrehajtható erővel bír és nemfizetés esetén a foglalkozás gyakorlásától való felfüggesztést vonja maga után.

Valamely ügyvédi kamara tagjait nem lehet szindikalizálásra kényszeríteni.

A nyugdíjat illetően a következő intézkedéseket tartalmazza a tervezet: Nyugdíjazási korhatár 60 év, vagy 35 évi ügyvédi gyakorlat. Az öregségi nyugdíj-igazolást akkor is, ha

az elhunyt ügyvéd 20 évnél hosszabb ideig folytatta foglalkozását. Tizenöt éves tényleges gyakorlat után rokkantság esetén szintén kérhető a nyugdíjazás. A nyugdíj minimális összege 4000 lei. Az ügyvédi testületbe nem iratkozhatnak be nyugdíjasok (nyugalmasított bírák, tisztek stb.)

Egyébként tekintettel a különböző, rendszerint tájékoztatatlanságból származó hírekre, Perieleanu szövetségi elnök nyilatkozatot hozott nyilvánosságra, amelyben hangsúlyozza, hogy a tanulmányozás alatt álló módosító tervezet célja az ügyvédtörvény alkalmazása során mutatkozó és panaszolt hibák kiküszöbölése. Semmiféle módosítás nem érinti azonban a kamarák autonómiáját, sem pedig a szerzett jogokat, még a jelenleg már egyetemre járó iljak vonatkozásában sem.

Rádiócsövek fűtése DURA-OPTIMÁVAL. Hazánkban a rádiózás az utóbbi időkben hihetetlen módon megnövekedett, különösen pedig a telepese készülékek eladása ért el igen nagy sikert. A rendelkezésünkre álló statisztikai adatok alapján érdekesnek tartottuk megvizsgálni, mi okozta tulajdonképpen ezt a nagy fellendülést. Szak-körökben egyöntetűen azon véleménynek adtak kifejezést, hogy a falusi lakosság kulturizényének növekedésével párhuzamosan a telepese készülékek terjedése elsősorban a gazdaságos és kényelmes fűtőelemeknek, a

DURA-OPTIMA fűtőtelepnek köszönhető, amely ugynevezett szárazakkumulátorok nagyban hozzájárultak ezen rádiókészülékek népszerűsítéséhez.

Lapunk hasábjain a közelmúltban már többször is foglalkoztunk a DURA-MŰVEK Rt. új találmányával, az OPTIMA fűtőelemekkel, amelyek a régi akkumulátorok használatát nemcsak feleslegessé teszik, de azoknál sokkal gazdaságosabbak is. Mint a gyár velünk közli, egy ilyen fűtőtelep teljesítőképessége kb. 1200—1500 üzemióra, úgy hogy napi 3—4 óra használatnál egy évig is eltartanak. Öröndetes, hogy ezen elemekhez fűzött feltételek minden tekintetben beváltak, sőt felül is múltak. Jó szolgálatot véltünk teljesíteni, amidőn t. olvasóink figyelmét fentiekre felhívjuk. DURA-OPTIMA fűtőelem minden viszonteladónál beszerezhető, technikai felvilágosításul bérmentve szolgál az UZINELE DURA S. A. Timisoara.

Súlyos közlekedési baleset Arad főútvonalán

Szerdán este 7 óra után a főtérről kifelé haladó központi szállóval szemben a középső útvonalon súlyos közlekedési baleset történt. Szerencsés véletlennek tudható be, hogy a baleset alkalmával sebesülés nem történt, csupán anyagi károsodás érte a várost. A 263. számot viselő autóbusz, amely az állomás és a város között horgonyozta le a forgalmat, szabályszerűen az út jobb oldalán haladt, amikor szemben jött vele egy furnir-lapokkal súlyosan megrakott kétlovas teherkocsi még ki nem derített módon a sötét útvonalon a kocsi behajtott az autóbuszba, úgy hogy a kocsi rudja benyomta az autóbusz ablaküvegeit és az ablakokat elválasztó falakat. Az autóbuszban ülők közül szerencsére az ijedségen kívül senkinek semmi baja nem történt. Miután a lezuhánzó üvegcserépek elől idejében félreugrottak. Percek alatt hatalmas tömeg vette körül a szerencsétlenség színhelyét és több tanu jelentkezett, akik igazolták, hogy a sofőr szabályszerűen hajtott. Az ügyben a rendőrség vizsgálatot indított.

Előadás a Zsidó Kulturházban

Nagyszámú közönség előtt tartotta meg szerdán este előadását Leichmann Andor az aradi Zsidó Kulturház nagytermében. Az aradi zsidó ifjuság ismert vezető egyénisége „Ifjuság — szellemiség” címen tartotta meg élvezetes előadását, amelyet mindvégig feszült érdeklődéssel kísért a hallgatóság. A széles látókörű előadó mindvégig változatos előadásában kifejtette, hogy az életnek minden alkotása hű kifejezője az alkotó szellemének. Hangsúlyozta, hogy a munka és szellemiség szintézisét kell megteremtse magában az ifjuság. Szüntelen tökéletesedés a teljesítőképességben és a szellemi életben egyaránt: ez legyen az irány, amely felé az ifjuság törekedjék és ne hagyja magát visszatartani se a közönyösök cinizmusától, se az ideológiai jelszavak fanatikusaiktól. Leichmann Andor nagy sikert aratott előadása után Neuländer Mirim Uri Zwi Grinberg palesztinai költő egyik remek versét szavalt sok átérzéssel és dinamikával. A megjelentek mindkét előadót lelkesen megtapsolták azért a szellemi életért, amelyet élvezetes előadásukkal nyújtottak.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Színház

Fetter Irén énektanárnő növendék-hangversenye

Mint minden évben, ezidén is nagy érdeklődéssel várja Aradváros zeneértő közönsége az ismert énektanárnő növendékeinek vizsga-koncertjét, amely e hó 23-án, vasárnap délután 5 órakor lesz a Minorita Kulturház díszes termében s amely koncert a komoly hangverseny-szezon bevezetőjeként fog sok élvezetet szerezni az énekművészet kedvelőinek. A legszebb operaáriák, továbbá a román, magyar, német és olasz dalirodalom gyöngveinek előadásával fogja 18 növendék tudásának legjavát bemutatni, akik egy részének művészetét a közönség különben a hangverseny-dobogókról és a különböző templomok kórusairól is jól ismeri és szereti.

Külön meglepetésként fog hatni ezidén Lázárné Farkas Lilinek, az aradi és kolozsvári színházak volt dédelgetett primadonnájának szereplése is, aki mint volt Fetter-növendék ritka szép, bársnyos alt-hangján fog néhány dalt előadni s ezáltal a hangverseny értékét és fényét emelni.

Színházi naptár

CSÜTÖRTÖKÖN: „Kék róka”. (Herczeg Ferenc átvitt sikerű színijátéka másodsor, eredeti kitűnő szereposztásban).

PÉNTEKEN, október 21-én: „Mezei pacsirta”. (Dénes-Sándor szezonnyitó slágeroperettje. Az operettársulat bemutatkozása. Főszereplők: Balogh Júlia, Temesváry Gitta, Dálnoky Dudus, Lázár Hilda, Kovács György, Szabó Gyula, Kiss Elemér, Jávör, Derecskey Pál, Révész István, Salgó Jenő).

SZOMBATON, október 22-én: „Mezei pacsirta”. (Másodsor).

* Zsufolt nézőtér ünnepelte a prózatársulatot a „Kék róka” szezonnyitó előadásán. Átszellemült arccal tapsolta végig a színház padsorait zsufolásig megtöltött közönség a „Kék róka” szezonnyitó előadásának minden felvonását. Amit a prózaegyüttes a társulat igazgatósága beígért a közönségnek, azt százszázalékosan nyújtotta. Kultúreseményben volt része mindenkinek, aki szerdán este a színházban volt és kultúreseményben lesz része mindenkinek, aki ma este nézi végig ezt a ragyogó előadást. Jegyek most már csak mérsékelt számban kaphatók a második előadásra és egészen bizonyos, hogy az előadás jó híre révén a még megmaradt jegyek is gyorsan elkelnek. Siessen tehát és gondoskodjon ma este a belépőjegyéről.

* Óriási érdeklődés a „Mezei pacsirta” pénteki premierje iránt. Ennek az operettnek kitűnő hírneve Szegeden a bemutató előadáson született meg. Valóban rég nem látott siker jegyében játszottá eddig még minden egyes szintársulat a „Mezei pacsirtát”, amelynek bemutatója pénteken este lesz az aradi színházban. Az operettgyűjtés bemutatkozó előadása lesz a „Mezei pacsirta” és ezért érthető, hogy mindenki tudásának legjavát viszi színpadra, mert a siker döntő fontossága az egész színi szezon kimenetelére. Felhő Ervin a darab rendezője mindent elkövet a bombasiker érdekében és ez az igyekezet meg is hozza a maga gyümölcsét. Nagyon régen nem volt Aradon olyan szépen összetanult, olyan szépen kiállított operettelőadás, mint a „Mezei pacsirta” pénteki premierje lesz. Balogh Júlia komoly siker várományosa. Kitűnő hangjával az énekpartik minden egyes számában brillírozni fog. Kitűnően táncol Temesváry Gitta, aki ugyancsak egy csapásra fogja meghódítani magának a közönséget. Dálnoky Dudus jókedélye és temperamentuma százszázalékosan fog érvényesülni a „Mezei pacsirtában”. Az operettbemutató attrakciója lesz Kovács György, aki most fogja megmutatni az aradi közönségnek, hogy a színjátszótehetségnek milyen széles skálájával rendelkezik. Derecskey, Szabó Gyula, Jávör, Révész Sándor és a többi szereplő mind ragyogó alakítást nyújt.

* A színház igazgatósága felkéri a szelvénybérletket, hogy a beváltásra kerülő szelvényekre sajátkezüleg, olvashatóan írják alá a szelvénytulajdonos nevét.

CLARIDGE
PENSIO
BUDAPEST
IV., Beestucca 5.
Telefon: 182-827.

Tökéletes kényelem.
Élsőrangú konyha.
(Diétás ételek). Fürdő
és tusszobák.
Luxushotel
kényelme.
Uri otthon
melege.

SPORT KOZLONY

A Kinizsi és Juventus állítják újabb erőpróba elé az aradi csapatokat

A hetedik bajnoki forduló bővelkedik izgalmasnak ígérkező mérkőzésekben és az aradi csapatok komoly feladatok megoldása előtt állanak. A műsoron szereplő mérkőzések:

AMTE—Kinizsi
Juventus—Gloria
Venus—Victoria
FC Carpati—Rapid
Tricolor CFPV—UDR
Ripensia—Sp. Studentesc.

A Kinizsi rendkívül kemény ellenfél lesz az AMTE részére és a piros-feketéknél teljes 90 percen át kell küzdeniük, ha ezt az akadályt is el akarják háritani pontgyűjtési akciójuk útjából. A Kinizsi pontot vett el az országos bajnok Ripensiatól és ezen az eredményen keresztül éppen nem lebecsülendő ellenfélnek számít.

A fővárosban a Gloria nem kisebb feladattal áll, mint azzal a Juventussal való mérkőzés előtt, amely vasárnapi veresége következtében átforgult és elkeseredett együttest

dob harcba. Ez ellen nem lesz könnyű megállni a helvet, de a Gloria lelkesedése meglepetést szerezhet. Ugyancsak a fővárosban kerül lebonyolításra a Venus—Victoria mérkőzés is, amelyen a Venus alighanem simán fogja pontjait szaporítani.

Nagyváradon a Rapid vendégszerenél és az otthonában veszedelmes FC Carpati a Rapid ellen is sikerrel szerepelhet. A mérkőzésen mégis a Rapid az esélyes, az eredmény alighanem közel lesz a döntetlenhez.

Ploestiben az UDR mérkőzik a lioni csapat ellen és a resicialak legalább az egyik bajnoki pontot csaknem bizonyosan elhódítják a Tricolor CFPV-től.

Temesváron a Ripensia a Sp. Studentesc erőváltását látja vendégül. A diákcsoportnak kevés az esélye a Ripensiaival szemben és itt csak a Ripensia győzelmének aránya lehet kétséges.

Humis vezet a góllövő-listán

A nemzeti bajnokság góllövő-listáján Humis vezet 7 góllal. A teljes góllövő lista a következő:

7 gólos: Humis Venus.
5 gólos: Zeinescu Juventus, Pacurar UDR, Batrin AMTE.
4 gólos: Bodola Venus, Szerémly III, Carpati, Stefanescu Sp. Studentesc, Pernekv AMTE.
3 gólos: Telegdy Carpati, Marksteiner, Bindea Ripensia, Cocuban II, Capusan Victoria, Praszler, Naciu Juventus, Gica Popescu Sp. Studentesc, Thierjung, Bajusz, Klimek Kinizsi, Henegar, Mercea Gloria.

2 gólos: Orza, Iordache, Venus, Szerémly IV, Carpati, Lazar Ripensia, Felecan II, Victoria, Bogdan, Moldoveanu, Aner, Barátky Rapid, Marinescu, Mihaescu Sp. Studentesc, Dvorzsa AMTE, Kocsis Tricolor CFPV.

1 gólos: Albu, Ploesteanu Venus, Onrea, Szöke Carpati, Beke, Schwarz Ripensia, Felecan I, Szántai, Pál, Pop III, Teranu Victoria, Oana, Korony Juventus, Krubl UDR, Reinhart AMTE, Cucula Kinizsi.

Öngólos: Gallis, Boksa, Kovács, Dick Tricolor CFPV, Fritz Gloria, Csipai UDR a Ripensia ellen.

Több eltolódás az ifjusági bajnoki tabellán

Az ifjusági bajnokság vasárnapi fordulója néhány meglepetést hozott, főleg a Fortuna győzelme az AAC felett számít annak, de az Astra nagyarányú, valamint a Gloria minijáris győzelme is meglepetés. A táblázaton az élen továbbra is az Astra és az AMTE haladnak, a sereghajtó továbbra is a Gaiana, de a tabella belsejében több változás történt. A táblázat a hetedik forduló után a következő:

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik Felejtetetlen Férjem, a mi Drága Edesapánk elvesztése alkalmával, fájdalomunkban velünk éreztek, figyelmességükkel azt enyhíteni igyekeztek és a részvét virágjaival ravatalát beborították.

Ugyiszintén az Aradi Husiparosoknak, Iparos Egyesületeknek, valamint Limbeck és Fia temetkezési vállalatnak előzőken rendezéséért.

Özv. Szida Lázárné és családja

1. Astra	7	6	1	—	38	9	13
2. AMTE	7	5	1	1	27	7	11
3. ATE	6	4	—	2	25	15	8
4. Fortuna	7	3	2	2	16	10	8
5. Gloria	6	3	2	1	11	7	8
6. Unirea	7	3	2	2	17	21	8
7. Egvetértés	7	3	1	3	18	18	7
8. Olimpia	7	3	1	3	17	20	7
9. Hakoah	7	3	—	4	13	17	6
10. Banatul	6	2	1	3	12	17	5
11. Transilvania	6	2	—	4	11	11	4
12. AAC	7	2	—	5	18	32	4
13. Tricolor	7	2	—	5	12	29	4
14. Gaiana	7	—	1	6	10	32	1

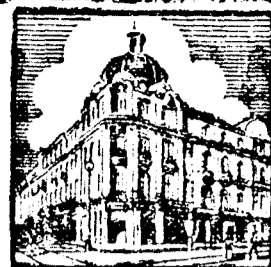
Teljes egészében a régi vezetőség került a bírőtestület élére

— A bírőtestület közgyűlése —

Kedden este a Gloria pályán levő bírőtestületi helyiségben tartotta meg az aradi BT rendes évi közgyűlést. Bozgan Gheorghe elnök nyitotta meg a közgyűlést, majd Vostinar Mihai testületi titkár beszámolt az elmúlt év működéséről. Ezután került sor a hiányzó két rendes és két pótag megválasztására, miután a liga hivatalból csak az elnököt (Bozgan Gheorghe) és két tagot (Vostinar Mihai és Marita Gheorghe) nevezte ki. Kandidáló bizottság alakult Ardelean Ilie középiskolai tanár elnöke alatt és amidőn a bizottság a jelöléseket elvázolta, Ardelean tanár mélyen szántó beszédben méltatta a testület kinevezett bizottsági tagjainak érdemeit és megindokolta a kandidáló bizottság jelölését. Az alapszabályok értelmében ezután titkos szavazásra került sor és ennek során a leadott szavazatok alapján Oprita, Chirita és Burdan Nicolae lettek a bizottság rendes tagjai. Darázs István és Maccan Nicolae pedig pótagokká választották meg. Ilyenformán a teljes eddigi vezetőség került a testület élére.

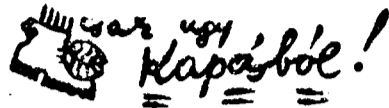
A szavazás megélése után Tomi Livius a testület tagjai nevében memorandummal fordult a testület vezetéséhez, amellyel kancso latban Bozgan elnök ígéretet tett a lehetőség szerinti elintézésre. Goicea Ionel mondott ezután köszönetet Bozgan elnöknek és a bizottság tagjainak azért a munkáért, amelyet kifejtettek és arra kérte a vezetőséget, hogy a jövőben is olyan odandással képviselje tagjai érdekeit. Bozgan elnök meghatottan mondott köszönetet az ünneplésért és zárószavaival ért véget a közgyűlés.

— S.G.A.—A.T.E. választmányi gyűlés csütörtökön este 9 órakor a klubhelyiségben.

MÉESZÁLLÁS
BUCURESTIBEN
legjobb
a Hotel Esplanadeban lehet
A főúras szobában
Teljesen átalakítva
Minden szobában telefon,
fürdő, stb. Mérsékelt árak.

HOTEL ESPLANADE 201. Academiei 8

A Venus Belgiából kapott értékes ajánlatot: 3 mérkőzés lebonyolítására szállította fel a Venus az Olympique Charleroi és a három mérkőzésért 30 ezer belga frankot ajánlanak fel. A Venus még nem választott a belgák ajánlatára.

A Titanus sportegyesület október 22-én, szombaton a Kornett-féle vendéglő összes helyiségében nagy szabású szüreti mulatságot rendez. A Titanus mulatsága iránt sportkörökben érdeklődés nyilvánul meg.

Az angol válogatott a Kontinens csapata ellen a következő összetételben áll ki: Woodley — Sproston, Huggood — Willingham, Young, Copping — Matthews, Robinson, Lawton, Goulden, Boyer. Tartalékok: Broowe és Welsh.

Vasárnap ismét két aradi játékos szerepel B) ligás mérkőzésen éspedig Nagyváradon Darázs vezet a Törekvés—Universitatea mérkőzést, L'penyban pedig Höhn bíraskodik a Minerul—CAMT meccsen.

A „hét tizenegye“

A Gazeta Sporturilor ezen a héten is összeállította a hét legjobb csapatát, amelyben két aradi játékos is helyet kapott: Silvác és Batrin. A hét tizenegye a következő: David — Silvác, Siera — Vintila, Rasinaru, Raifinszky — Orza, Beke, Humis, Kovács, Batrin.

O A Camarasescu teniszkupa kihívási döntőjét a védő Doherty Club és a TCR között október 21—22—23-ik napján tartják meg a Doherty Club pályán. A Doherty Club Caralullis, Réthy és Erős Csibi, a TCR Tănăsescu—Schmidt összeállítással fog kiállani.

RENDSZERES UTAZÁSOK

A KÖVETKEZŐ ALLAMOKBA:

Egyesült Államok

Kanada

Ausztrália

Közép-Amerika

Kuba, Mexikó

Délamerika

Argentína—Paraguay—Uruguay

Afrika (Marokkó)

dolland, belga és francia gőzöskökkel

Egyiptom és Palesztinába

a Serviciul Maritim Roman gőzöskökkel.

Információk és prospektusok a vezérképviseletnél:

Holland-Amerika Linie

L. H. Lazarovitz ur vezetése alatt

TIMIȘOARA, Calea Victoriei 70. et. I.
Tel. 4. 41. 65.

TIMIȘOARA, Str. Venetia No. 2.
Tel. 39-89.

ORADEA, Bd. Reg. Ferdinand No. 4.
Tel. 15-90.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

December elsején új adóbehajtási törvény lép életbe

Egységesítik az adók behajtásával és a bírságok kivetésével kapcsolatos eljárást

Öfelsége II. Carol király aláírta azt a rendelet-törvényt, amely az részben az adók behajtásának módozatairól, részben pedig a bírságok kivetéséről, azok elleni fellebbezésről, illetve azok jóváhagyásáról és jogerőre való emelkedéséről intézkedik. A nagyszabású rendelet-törvény, amely 156 szakaszt tartalmaz, ez év december elsején lép életbe.

A rendelet-törvény bevezetésében arról intézkedik, hogy kik vehetnek fel kihágási jegyzőkönyvet a pénzügyi, a szesz- és vámtörvények elleni kihágások esetében. Kétféle jegyzőkönyv létezik és pedig előzetes, valamint végleges jegyzőkönyv. Az előzetes jegyzőkönyv csak a kihágás tényét állapítja meg, a végleges pedig bírságot is kiszab. Más szempontból a jegyzőkönyveket ugyancsak két osztályba sorozzák és pedig: olyan jegyzőkönyvekre, amelyek az ellenpróbaig érvényesek és olyanokra, amelyek csak akkor vesztik érvényüket, ha bebizonyítják róluk, hogy hamisak.

A kihágást megállapító közegeknek jogukban áll a gyanúsítottakat, valamint tanukat kihallgatni. Azok, akiknek jogukban áll végleges jegyzőkönyveket felvenni, motozást, valamint házkutatást végezhetnek és elvihetik mindazokat az iratokat, valamint üzleti könyveket, amelyek a bűnösséget bizonyítják. A házkutatás csak az ügyészség vezetőjének engedélyével történhetik, anélkül, hogy erről a vizsgálóbíró értesíteni kellene. A házkutatási engedélyt annak a tisztviselőnek nevére állítják ki, aki majd a házkutatást végzi. Tettenérés esetén a házkutatást az ügyészség engedélye nélkül is végre lehet hajtani, de csak egy rendőrtiszt jelenlétében. Ezt a rendőrtisztet a kihágást megállapító tisztviselő szóban, vagy írásban kell értesítenie. Tettenérés esetében a házkutatás a nap és az éjszaka bármely órájában, éjszaka és ünnepnapon is megtartható.

Azokban az esetekben, amikor a törvény a kihágás következtében áruk elkobzását, vagy lefoglalását írja elő, az elkobzás, illetve lefoglalás végrehajtandó. Akkor, ha az az áru, amellyel a kihágást elköveték, nem foglalható le, le lehet foglalni ezzel egyenlő mennyiségű, illetve értékű más árut. A lefoglalt árut belátás szerint a lefoglalás helyén lehet hagyni, vagy elvinni. Az áruk őrzésére gondnok nevezhető ki és ez maga a kihágást elkövető személy is lehet.

Ha a kihágást elkövető személy fellebbezést jelent be a kihágási jegyzőkönyv ellen, akkor a pénzügyminiszterium, vagy a szeszmonopol eladhatja a lefoglalt árut a tőzsde közvetítésével. Az eladásból származó összeget letétbe helyezik és azt csak akkor szolgálhat-

iák ki annak a személynek, aki ellen a kihágási jegyzőkönyvet felvették, ha a kihágási jegyzőkönyvet jogerősen az illetékes fórumok megsemmisítetik.

Azon kihágási jegyzőkönyveket, amelyekben a bírság a 100 ezer leit nem haladja meg, a pénzügyigazgató hagyja jóvá. A 100 ezer leien felüli és 5 milliót meg nem haladó bírságok esetében a kihágási jegyzőkönyvet a pénzügyminiszterium adóügyi igazgatósága, vagy a szeszmonopol vezérigazgatósága hagyja jóvá. Az ötmillió fölül bírságok jóváhagyására a miniszter, az alminiszter, vagy a miniszteriumi vezértitkár hivatott. A 100 ezer leien felüli bírságot magukban foglaló kihágási jegyzőkönyvnek jóváhagyása csak az adóigazgatóságok és a szeszmonopol mellett működő bizottságok előzetes véleményezése után történhetik.

A jegyzőkönyvek a jóváhagyó végzéssel együtt elsőfokú bírósági ítélet jellegével bírnak és közlésüktől számított 15 napon belül végrehajthatók, még akkor is, ha fellebbezést jelentettek be ellenük. A fellebbezési hatóságok a jegyzőkönyv végrehajtását csak akkor függeszthetik fel, ha a fellebbezőt készpénz-kaució lefizetésére kötelezik. Ez a kaució nem lehet nagyobb az adó összegénél és nem lehet kisebb, mint ennek az összegnek 10 százaléka. Bírság esetén a fellebbezésnek a bírság összegének legalább 10 százalékát kell letétbe helyezni. Abban az esetben, ha a törvény valamely jövedelem be nem vallását, vagy adó ki nem fizetését bírsággal sújtja, a jegyzőkönyvet csak akkor lehet hatályon kívül helyezni, ha a teljes összeget letétbe helyezi a fellebbező. Biztosítási végrehajtás esetén a fellebbezési hatóságok csak a teljes összeg letétbe helyezésekor függeszthetik fel a jegyzőkönyvet. A pénzügyminiszterium viszont akár kaucióval, akár anélkül lefizetheti a jegyzőkönyvek végrehajtását. A felfolyamodási hatóságok szintén csak a teljes összeg letétbe helyezése esetén függeszthetik fel a jegyzőkönyvek végrehajtását. A pénzügyminiszterium legfeljebb 75 százalékkal szállíthatja le a bírságokat.

Az állam, a tartomány, a megye, a községek és egyéb közintézmények követeléseit a jelen törvény intézkedései szerint hajtják be.

Érvényben marad a régi törvénynek az az intézkedése, hogy a negyedévi adók április, július, október és január első napján esedékesek. Azok, akik az évnegyed első negyvenöt napján belül fizetik ki adójukat, 5 százalékos kedvezményt élveznek, míg azok, akik egész évi adójukat fizetik ki, 7 százalékosat.

Kétszázhuszezer vagon tesz ki idei exportképes buzafeleslegünk

Eddig huszonhatezer vagon buza került az idén kivitelre

Idei buzatermésünk úgy mennyiség, mint minőség szempontjából elsőrendű volt. Tudvalevőleg a többi jelentős agrárállamokban is kitűnő volt a termés és ennek következtében óriási kínálat van a nemzetközi piacokon. A kifizetődő értékesítés biztosítása érdekében a nemzetgazdasági minisztérium tudvalevőleg felemelte a buzakiviteljé prémiumot, egyben pedig arra törekedett, hogy új piacokat szerezzen a romániai buza számára. Így sikerült többek között nagyobb mennyiségű buzát a belga és holland piacokon elhelyezni.

Eddig idén huszonhatezer vagon buza került kivitelre, ami jelentős mennyiségnek tekinthető. Ennek a mennyiségnek leszállítása után még kö-

rülbelül kétszázhuszezer vagon exportképes buza áll rendelkezésünkre, mert idei kiviteli feleslegünk megközelítette a kétszázötvenezer vagon. Abban az esetben, ha ezt a rekordmennyiséget sikerült kedvező feltételek mellett értékesíteni, ez az export lényegesen megjavítaná külkereskedelmi mérlegünket.

Az árak jelenleg kielégítők, úgy hogy a termelők megtalálják számításukat. A kereslet az utóbbi időben fokozódott, a legtöbb európai állam buzakészleteket kíván tartalékolni és ennek érdekében áldozatoktól sem riad vissza. Az utóbbi időben németországi és olaszországi kivitelre adtak ki főképpen kiviteljé engedélyeket.

= A SZŐLŐEXPORT TAMOGATÁSA. A Legfőbb Gazdasági Tanács rendeletét készített a szőlőexport támogatására, amelynek fontosabb intézkedései a következők: 1. Az exporttal kapcsolatban bevezetik a standardizálást. 2. A szőlőtermeléssel kapcsolatos közvetett adókat a termelő helyen inkasszálják, hogy a kétszeres adóztatás elkerülhető legyen. 3. Csökkentik a szőlőkereskedelemmel kapcsolatos bélyegilletékeket. A rendelettervezet rövidesen a minisztertanács elé kerül.

= Felszámoló pénztétel. A hátszegi Kereskedelmi Hitelintézet Rt. október 22-én rendkívüli közgyűlést tart, amelyen kimondják a bank felszámolását és megválasztják a felszámolókat.

= Az utolsó hét időjárása kedvező volt a bortermés szempontjából. Az utolsó napok meleg és napos időjárása rendkívül kedvezően hatott a szőlők fejlődésére. Míg az első szőlők cukortartalma oly csekély volt, hogy Mária földön csak 9 malligános borra számítottak, az utóbbi szüretelt szőlőkből már 11 malligános jöminőségű bort lehet kapni. A mennyiség is valamivel nagyobb, mint várták és így a máriaföldi borvidék termése az idén 80-90.000 hektolliter között fog mozogni. Az új bor árai még nem alakultak ki, a sikszági borokban szörványos kötések literenként 4 lei körül jöttek létre vagonkéntben, adómentesen a termelőnél. Az idén ennél fogva jobb borárral kell számolni, mint a tavalyi borárral.

A Jegybankhoz 2.165 kilogram szinaranyat szolgáltatottak be a belföldi aranybányák szeptember utolsó hetében

Egymilliárd 450 millióval 35 és félmilliárd fölé emelkedett a bankjegyforgalom.

A Banca Națională október 1-i hetikimutatása szerint a belföldi aranybányák szeptember utolsó hetében 2.165,18 kg. szinaranyat szolgáltatottak be 331.994,534 lei értékben, amellyel az ércfedezet összege 17 milliárd 973 millió 835.224 leire emelkedett. A forgalomban lévő bankjegyek összege egy milliárd 450 millióval 35 milliárd 692.760.000 leire emelkedett. A girószámlákon a kifizetések 563 és félmillióval haladták meg a befizetéseket, vagyis az összes látra szóló kötelezettségek végső összege (bruttó bankjegyforgalom) 887 millióval növekedett. A fedzeti arány 0,3 ezreléssel 38,96 százalékra csökkent. Az import fedezésére szolgáló devizakészlet 17 millió lei értékűvel 143 millió 841.161 leire emelkedett. A kliringszámlák aktív száldói 18 millió lei értékűvel 518.533.926 leire emelkedtek. Az importőrök kliringszáldó letéte 18 és félmillió lei értékűvel 553.439.096 leire csökkent. A szabadforgalmi devizákra szóló kliringszáldók egymillió lei értékűvel 144.844.644 leire csökkentek. A kereskedelmi váltótárca 606 millióval 11 milliárd 194.518.154 leire emelkedett.

Templomfelavatási és 151 éves községi és egyházi jubileumi ünnepély Kispereg községben

Október 16-án ünnepség folyt le, melynek legjelentősebb részét Debreczeni István temesvári lelkész és egyházkerületi tanácsbíró templomavatási imája és nagyszabású és nagyhatású beszéde képezte. A nagy templomot zsufolásig megtöltötte a helybeli és a németperegi leányegyházból összegyűlt hívek serege, akiket könnyekig meghatóttak a szertartás szép részletei: Az urvacsorát szép beszéd kíséretében Hegyi Károly nagylaki lelkész és nyugalmazott esperes osztotta ki a nagy tömeg résztvevőnek. A délutáni órákban vallásos ünnepély tartatott, amely alkalommal a megnyitó imádságot Hegyi Károly mondotta. Utána a Zöld Gábor által betanított énekkar adott elő szép énekeket, közben igen szép szavalatokat mondottak: Czirják Eszter, Rostás Ilona, Borsa Mária, Simon Lidia, Farkas Erzsébet, Nagy Margit bibliakörös és városárnyasiskolás leányok. Az ezen alkalomra Nagy Miklós refü segédlelkész által készített beszédet Juhász Gyula igaztanító olvasta fel. Végül Szondy Géza helybeli lelkész és tiszteletbeli esperes megható szavakkal osztotta az áldást az ünnepély gyűlekezetre.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Középamerika,
Kuba-Mexiko, Délamerika, Keletázsia,
Ausztrália és Hollandiáiba

Tengeri utazások

tökéletes üdülést és sok örömet nyújtanak!
Földközi-tengeri utazások tavasszal és
ősszel, Északi-tengeri és atlanti-szi-
geti utazások, Nyugatindiai utazások,
Világkörüli utazások, Utazások Afrika
körül valamint olcsó tengerenteli
tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a
Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

képviseleténél:

Künstler utazási iroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86.

Rádióműsor

— Romániai Időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 20.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna. Utána háztartási és gyógyászati tanácsok. Majd reggeli hangverseny gramofonlemezek. Hírek. A hangverseny folytatása. 13.25: Déli hangverseny. A Sibiceanu-zenekar. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.20: Különböző közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 15.30: Ora strâjerilor. I. I. Dimancescu örnagy előadása. II. Nelu Ionescu tanár zene-előadása. III. Közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Időszerű apróságok. 19.17: Táncczene gramofonlemezek. 20: Petre Papăcostea előadása Averescu tábornagról. 20.15: Rodica Soutzo zongorahangversenye. A műsorban a következő zeneszerzők művei: Beethoven, Chopin, Schumann. 20.40. Gh. Niculescu-Basu énekel. 21: Emanoil Ciomac a szimfónikus hangversenyt ismerteti. 21.15: A Filharmónikusok hangversenye. Vezényel: George Georgescu. Énekel: Sylvania Serbescu. A hangverseny szünetében (22—22.20): Sport. Hírek. 22.20: A szimfónikus hangversenyének folytatása. 23: Szórakoztató zene. A következő szerzők művei: Offenbach, Jessel, O. Straus, Kálmán, Lincké, Lamothe. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20 Ahol a francia buza terem. (Feloivasas.) 11.45: A tanfolyami továbbképzés fontossága az építő iparban. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Utána: Időjárásjelentés. 13.05: Polonyi Elemér zongorázik. Baranyai Gyula gondolkázik zongorakísérettel. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Cigányzenekar. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 17.15:

Őszi magyar asztal. Magyar Elek előadása. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Berthe de Vigier régi francia és svájci dalokat énekel a magyar-svájci művészcsere keretében. 18.30: Medvedadászat. 19: A rádió szalon zenekara. 20: Növényegészségügyi időszerű tanácsadó. 20.40: Hegedűs Gyula és cigányzenekara muzsikál. Lugossy István tárogatózik. 21.30: Alpesi vihar. Rádiódrama egy felvonásban. Utána kb. 22.10: Hírek, időjárásjelentés. 22.35: Operaházi Zenekar. 23.30: Hírek angol és francia nyelven. 23.45: Németnyelvű előadás. (Magyarok Boroszlóban.) 24: Hírek német és olasz nyelven. 0.10: Mikulaj Gusztáv jazzzenekara játszik. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19.30: Angol nyelvtanítás. 20: Tánclemezek. 20.30: Egy Hanza-kereskedő útja a XIV. században. 21: Hírek. 21.30: Operatrézsetek. 22.40: Időjárásjelentés.

PÉNTEK, OKTÓBER 21.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna. Utána háztartási és gyógyászati tanácsok. Majd reggeli hangverseny gramofonlemezek. Hírek. A hangverseny folytatása. 13.25: Déli hangverseny. Szórakoztató zene gramofonlemezek. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. Grozuta Alexandru román dalokat énekel a rádió zenekarának kísérettel. A műsorban az alanti szerzők szerzeményei szerepelnek: Candella, Florescu, Heltmann, Sabiu Drăgoi, Bredeanu, Emil Montia, Mezzetti, P. Constantinescu. 15.20: Különböző közlemények. A rádióval kapcsolatos előadások. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Időszerű apróságok. 19.15: A rádió szalonzenekarának a hangversenye. Vezényel: Const. Bobescu. A műsorban a következő szerzők művei: Sousa, Gluck, Grieg, Strauss Joh., Fucsik. 20: Paul Jelescu zongorahangversenye. 20.20: Dinu Rosetti előadása. 20.35: Verdi: „Aiarcosbál.“ Opera 4 felvonásban. (Közvetítés a Román Operából.) A zenekart vezényli: Umberto Pessione. Az I. felvonás szünetében (21.05—21.15):

Sport. A II. felvonás után (21.50—22): Hírek. A III. felvonás után (22.30—22.50): Hírek a külföldre francia nyelven. A. IV. felvonás után (23.20—23.35): Hírek a külföldre németül.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20 Népszerű orvoságaink. (Feloivasas.) 11.45: A világitás története. (Feloivasas.) 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Dénes József és cigányzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 17.15: A rádió diákfőőrája. Utána: Ifjúsági közlemények. 18: Liszt Ádám halála Boulogneban. 18.30: Timkó Margit magyar nótákat zongorázik. 18.50: Sportközlemények. 19: Az Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. 20.10: Hírek. 20.20: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.35: Magyar költők a szüreten. 21.10: Pembaur József zongorázik. 21.50: A rádió külügyi negyedőrája. 22.05: Hírek. 22.25: Cigányzenekar. Kajmár Pál énekel. 23: Időjárásjelentés. 23.05: Kresz Géza kamarazzenekara. 24: Hírek angol és francia nyelven. 0.10: Tánclemezek. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19.10: Osváth Tibor elbeszélése. 20: Gyorsírótanfolyam. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 22.40: Időjárásjelentés.

UJ KÖNYVEK

— Tréfas nyelvtanító. „Játszva angolul“. Kunsfalvy Rezső budapesti nyelvtanár szerkesztésében jelent meg a „Lingua“ nyelvgyakorló könyvek „English made easy“ kötete, vidám, érdekes és szellemes módszerrel. Gyenes Gitta rajzaival, magántanulásra szükseges magyarázatokkal. Ugyanezen sorozatban jelent meg dr. Szentgyörgyi rádió nyelvtanár „Komm' und lach' mit“ német kötet és dr. Garzó rádió nyelvtanár „Pele Mele“ c. francia kötet. Kötetie 59.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál, Kolozsvár. Kérjen teljes nyelvkönyv- és szótárjegyzéket.

Őszi ruhákat, kabátokat fest, tisztít **Hospodár** Str. Eminescu 3. Str. Stroiescu 13.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés szavankint **2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

ALKALMAZÁST KERES

Diplomás technikus, etnikai román, bel-földi és külföldi tanulmánnal, nagy ipari és kereskedelmi gyakorlattal, volt gyártóigazgató, állást keres, esetleg mint társ. Megkeresések „Technikus“ jellegére. 6505

Megbízható, teljesen árva, 27 éves leány román, magyar, német nyelvtudással állást keres üzletbe, esetleg háztartásnőnek is elmenne. Str. Virginia Hotáran 13—17., Mimi. 6518

100 ezer lei kaucióval bármilyen megbízható állást keresek, vagy egy jólmenő fűszerüzletet lelépéssel átvennék. Ajánlatokat „Munkaszerető“ jellegre a kiadóba. 6519

Intelligens, fiatal uriaszony, garancia-képes, pénztárnoknői, felügyelői, vagy bizalmi elhelyezkedést keres. Megkereséseket „2000“ jellegre a kiadóba kérek. 6506

ALKALMAZÁST NYER

Házmester, ki soffőr, vagy autó karbantartásához ért. felvétetik nov. 1-re Dr. Müller Vendel László ügyvédnél, Piata Mihai Viteazul No. 13. 6486

Perfekt román, francia kisasszony ke-restetik hét éves flugyvermek mellé. Cim az Aradi Közölny kiadójában. 6512

Öthonra vágyó, egyedülálló nő: háztartásnőnek felveszek. Cim a kiadóban. 6520

LAKÁS

Kiadó olcsón újonnan festett-mázolt háromszobás lakás. Catea Saguna 137. 6354

Modern kétszobás, fürdőszobás lakás parkirozott udvarban kiadó. Piata Imparatul Traian 2. 6478

Háromszobás, fürdőszobás lakás Str. Numa Pompiliu 20. szám alatt kiadó. 6392

Összkomfortos, háromszobás lakás novemberre kiadó. Bul. Carol 70. 6480

Kiadó lakások: II. emeleten háromszobás, elő- és fürdőszobás, parkettás, uccai lakás. I. emeleten egyszoba, konyha. Cim: Hammer kerékpárüzlet. Piata A. Iancu 5—6. 6465

Kiadó a belváros legforgalmasabb helyén 1. esetleg 2 különbeíratu üres szoba. Cim a kiadóban. 6077

Négy uccai szobából álló magasszintű modern lakás november elsejére kiadó. Str. I. G. Duca 19., kapubejárat Bul. Carol. 6504

Modern egyszobás, fürdőszobás garconlakások kiadók. Str. Gh. Lazar 25. 6510

Egy különbeíratu, külön fürdőszobás, elegánsan burorozott uccai szoba kiadó. Cim a kiadóban. 6511

Uj házban háromszobás, komfortos lakás november 1-re kiadó. Bul. Carol 68. főkiszint. 6501

Központban négyoszobás, modern fürdőszobás lakás kiadó. Ugyanott egyszobás, fürdőszobás garconlakás is. Strada Baritiu 26. 6514

Háromszobás, modern lakás belvárosi ui épületben kiadó. Str. Cosbuc 39. 6516

Két különbeíratu burorozott szoba fürdőszobával nov. 1-re kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 6503

Kétszoba, előszoba, fürdőszobás garconlakás kiadó. Str. Consistoriului 4. 6509

ELLÁTÁS

Uricsaládnál keresek gimnazista kisleányom részére teljes ellátást. Cimeket a kiadóba kérek. 6522

ÜZLET

Fűtési rentábilis divatárú üzlet családi okok miatt jutányos feltételek mellett azonnalra átadó. Cimeket a kiadóba kérek „Rentábilis“ jellegre. 6515

Nagyforgalmú fűszerüzlet, konkurencia nélküli. eladó. Cim a kiadóban. 6517

INGATLAN

Aradon, Dr. Romul Veliclu-ucca 28. sz. alatt szép ház olcsón eladó. Érdeklődni a házban. 6513

VÉTEL - ELADÁS

Jókarban levő használt portable fűtőgép megvételre keresek. Cimeket az Aradi Közölny kiadóhivatalába kérek. 6482

Rádiók, kerékpárok 125 lei heti részletfizetésre kapható gyári lerakattal. Str. Haric Chendi 9., udvari raktárban. 6466

Eladók: 4 hengeres olajmaz-zuzó, daratók 36 colos, 65 cm. és 42 cm. kövekkel. Sztarek. Mácsa, Aradmegye. 6500

Kvarclámpa elköltözés miatt eladó. Cim szivességéből a Comisio biz-üzletben. Dacia-kávéház mellett. 6499

Teljesen jóállapotban levő furniros háromajtós szekrényt keresek megvételre. Cim a kiadóban. 6507

Dióhálók, ebédlők,

kombináltsekreény, íróasztalok, osilárok, lüstitölt tölgy uriszoba, antik háló, biedermaier ülögarnitúra, fiókös seoretair, antik szekrények és vitrinek nagy választásban.

Zálogkölcsonöket

közyvetünk. Elölegget adunk, zálogcéduláját olcsón visszavadjtuk.

TEMPO bizományi üzlet, Fischer Eliz-palota.

KÜLÖNFÉLEK

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska burorakat, ruhaneműeket, agy neműt, matrácot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket festményeket, hangszereseket, makuia-turapapirt, ocskavasat, padlásonmit, — Vásárolok lakásban es padláson heverő bármilyenmu felesleges holmit, lim-tomot stb. Videkbe is megyek. Cimeket lakasomra. Levelszólap- vagy személyes hívás a hazhoz jövök. Gajdu-ucca 5.

Steiner Sándor.

Telefon 26-18. Telefon 26-19.

Belvárosban

Central-mozgö közelében, fél-emeletes kitöng karban levö uriház, 4 szoba, hali, fürdőszobás és 8x1 szobás lakással, alkalmi áron, 820.000 leiert eladó. — Megbízott:

Kiss Laos „URANUL“

ingatlanirodaja, Str. Horia 2. sz. Telefon: 19—21.

Legujabb jelentéseink:

Chamberlain értekezletet hív össze a Németországgal kapcsolatos kérdések rendezésére

Nem hoztak döntést a szerdai angol minisztertanácson

London. Chamberlain angol miniszterelnök skóciai pihenőjéről szerdán reggel érkezett vissza Londonba. A legtöbb londoni lap biztosra veszi, hogy

a kormány haladék nélkül ratifikálja az angol-olasz egyezményt.

A Daily Herald a spanyol kérdés teljes felszámolását reméli, tekintettel Mussolini miniszterelnök közreműködési készségére. A lapok szerint

Chamberlain rövidesen értekezletet hív össze a Németországgal kapcsolatos kérdések megbeszélésére és ezen az értekezleten egyetlen tárgyat sem zárnak ki.

Anglia ugyanis tudni akarja, hogy melyek Hitler céljai, panaszai, miként akarja azokat elérni, illetőleg orvosolni. Ez volna az első lépés a Németországgal való megértés felé.

Szó lesz ezen az értekezleten a fegyverkezést korlátozó, valamint biztonsági egyezményekről, a németországi gyarmati kérdésekről, stb.

Az angol minisztertanács, amely 11 órakor kezdődött déli 1 órakor ért véget. A nemzetközi helyzetről, az angol-olasz egyezményről, a Palesztina-kérdésről és a nemzetvédelemmel kapcsolatos kérdésekről volt szó a minisztertanács ülésén.

A Reuter iroda értesülése szerint minden tárgyszorozati pontot lefűgyaltak, de döntést nem hoztak. Az Evening News azt írja, hogy a közeljövő-

ben meghívják Londonba az arabok és a zsidók megbízottait, hogy megkíséreljék az együttműködést létrehozni. A lap további értesülései szerint a lord Perth és Ciano gróf közötti megbeszélések következtében csaknem minden akadály elhárult az angol-olasz megállapodás életbeléptetése előtt. A minisztertanács egyébként a menekültek kérdésével is foglalkozott és arra a megállapításra jutott, hogy hajlandó Anglia is befogadni cseh szlovákiai menekülteket, ha a hatóságok elhelyezik azokat. Főként olyan menekültekről van szó, akik Ausztriából és esetleg Németországból menekültek Csehszlovákiába.

Chamberlain miniszterelnök az esti órákban megbeszélést tartott Kingsley légügyi miniszterrel, valamint a hadügyi miniszterrel.

VI. György angol király fogadta Chamberlain miniszterelnököt a Buckingham palotában kihallgatáson, amikor is különféle ügyeket beszélt meg kormányának elnökével.

A Daily Mail jelentése szerint Weltzek londoni német nagykövete, aki most tér vissza Berlinből, megbeszélést fog folytatni Chamberlain miniszterelnökkel Anglia terveiről, a melyek az európai megbékülésre irányulnak. Chamberlain ugyanis gazdasági téren keres megoldást, hogy egyezmények segítségével gátat vessen a szörnyű pénzekbe kerülő fegyverkezéseknek. Forma szerint még nem történt kezdeményezés, de úgy tudják, hogy Chamberlain miniszterelnök nemsokára ismét találkozni kíván Hitlerrel.

Öngyilkosságot kísérelt meg Fianu, a 42 milliós panama vádlottja

Bucurestiből jelentik: Fianu földművelésiügyi igazgató, aki az ungheni 42 milliós sikasztás ügyében letartóztatásba került, öngyilkossági kísérletet kísérelt meg. Felhasználta az alkalmat, amikor egyedül volt cellájában és horotvával átvágta a nyakát. Mentők szállították a Brancovenese kórházba.

Fianu vezérigazgató öngyilkossági kísérletével kapcsolatban a következőket közlik: Az agrárreform volt vezérigazgatóját tegnap letartóztatták és ezt a vádpanács is jóváhagyta. A keddről szerdára hajló éjszaka a vacaresti fegyházba szállították. Ma délelőtt tíz órakor a vizsgálóbíró elé vitték, aki újból kihallgatta. Eközben Fianu a jegyző szobájában tartózkodott, ahol azt kérte, engedjék meg neki, hogy a mellékhelyiségbe távozzék. Nemsokára teljesen feldúlt állapotban tért vissza. Néhány perc múlva kérését megismételte, azonban ekkor az egyik őr megmota és

Fianu ezuttal is távozhatott.

Negyedóra múlva a fegyőr a mellékhelyiségből gyanus hörgéseket hallott. Betörte az ajtót és

Fianut hatalmas vértócsában találta. Nyakából ömlött a vér.

A volt vezérigazgatót azonnal ápolás alá vették. dr. Valentin Sava orvos sebeit bekötözte és a Brancovenese kórházba szállították. Itt az orvosok nyomban műtétet hajtottak végre rajta és annak ellenére, hogy igen sok vért veszített, remény van felépülésére. Ion Fianu öngyilkossági kísérletét rozsdás zsebkéssei követték el, amelyet észrevétlenül az iratok tanulmányozásába mélyedő jegyző asztaláról vett el.

Ma délután 1 órakor Doicin vizsgálóbíró házkutatást tartott Fianu és Mihailescu, a volt vezérigazgató unokájának lakásán.

Megkezdődött az erőteljes angol katonai akció Palesztinában

E'örenyomutnak az angol csapatok Jeruzsálem óvárosában

Jeruzsálem. (Rador.) Jeruzsálem elővárosában még mindig rendkívül súlyos a helyzet. Ma délelőtt repülőgépekről rőpcédulákat szórtak a városba, amelynek lakóit nyugalomra inti a kormány, egyben mindenkit figyelmeztet, hogy maradjon lakásában. Az angol kormányzó egyelőre csak Jeruzsálemre és annak környékére terjesztette ki a kivételes katonai állapotokat, miután az a célja, hogy itt összpontosítsa a Palesztinában rendelt katonai egységeket.

Éjszaka 3 óra tájban Jeruzsálem óvárosába benyomult az a zászlóalj, amely az elmúlt hét szombatján érkezett Egyiptomból. Haifában tegnap este két arab banditát megöltek, akiket tetten értek, amint az iraki petroleumvezetékét el akarták vágni. A vezetékelleni merényletet többben

akarták végrehajtani. A terror csapatnál lévő fegyvereket és lőszert elkobozták.

Ramleh-ben egy arabot halálra ítélték, mert lőfegyvert és golyókat találtak nála.

Egy későbbi jelentés szerint az angol csapatok Jeruzsálem óvárosánál megkezdtek az előrenyomulást. Eddig már sikerült elfoglalniok a várat és a város több uccáját. Számos letartóztatást eszközöltek. A város hadszíntér képét mutatja. A kereskedők ma már nem nyitották ki üzleteiket. A városnak azt a részét, ahol a küzdelem folyik, valamint az odavezető utakat drótakadályokkal zárták el.

A Palesztinában lakó amerikai zsidók képviselői ma Tel-Avivban értekezletet tartottak, ame-

lyen a szónokok a zsidó álláspont mellett szálltak síkra.

Az éjszakai órákban érkezett újabb jelentések szerint az acrai katonai hatóságok értesülvén arról, hogy a városban tartózkodnak azok az arab terroristák, akik tegnap a posta épülete ellen támadást intéztek, általános razzitát tartottak. Ez alkalommal 700 gyanús egyént állítottak elő. Ezeknek nagyrészt tusként tartják vissza. A Haifa-Nazareth, Tibériás-Safed és Acra közötti utvonalon állandóan katonai csapatok cirkálnak.

MacDonald elkészítette az arab-zsidó állam javaslatát

Londonból jelentik: A „Daily Telegraph” közlése szerint a Wood Head-bizottság ismeretes határozata folytán, hogy Palesztinát nem lehet felosztani, az angol kormány lemondott erről a tervről és megkísérelte arab-zsidó állam létesítését, amelyben a zsidók és arabok angol vezetés alatt együtt élnének. Úgy tudják, hogy MacDonald gyarmatiügyi miniszter ma terjeszti a minisztertanács elé az erre vonatkozó javaslatát.

Jeruzsálemből jelentik: Az angol csapatok, amelyek az óvárost tegnap körülzárták, szerdán reggel megkezdtek valamennyi kapun át benyomulásukat ebbe a városrészbe. Az idevezető utakat drótszövényekkel zárták el. Az angol repülőgépek kiáltványt szórtak le és ebben felkérték a város lakosságát, hogy tartózkodjanak lakásukban.

Londonból jelentik: A gyarmatiügyi miniszter megcáfolja a Daily Telegraphnak azt az értesülését, amely szerint az angol kormány elejtette volna Palesztina felosztási tervét. Ebben a kérdésben már csak ezért sem történnétek döntés, mert a kormány még nem kapta kézhez a Woolhead jelentést. Ma különben az angol minisztertanács összeült és a folyó ügyeken kívül hosszan foglalkozott a palesztinai kérdéssel.

Gyűjtés Franciaországban a köztársasági spanyolok részére

Párisból jelentik: A köztársasági Spanyolország részére hatalmas aranyú gyűjtés indult meg Franciaországban. Párisban eddig körülbelül egy millió 700 ezer frankot gyűjtöttek össze, de vidéken mindenütt élelmiszereket készítenek elő, amiket azután gépkocsikon visznek Spanyolországba.

Csehszlovákiában tartózkodik Benes

Prágából jelentik: A külföldi hírek, hogy Benes elutazott volna Csehszlovákiából, nem felelnek meg a valóságnak, mert Tabor melletti birtokán tartózkodik.

Az angol légionisták elutasították a német meghívást

Londonból jelentik: A német frontharcosok szövetsége meghívta az angol légióknak azokat az önkénteseit, akik a csehországi népszavazás esérére szolgálatra jelentkeztek, hogy töltsenek október 29-től november 7-ig egy heti pihenőt Németországban, mint a német frontharcosok vendégei. Az angol légió nem fogadta el a meghívást azzal az indokolással, hogy a mostani idők nem alkalmasak látogatásokra, legalább is addig nem, amíg a nemzetközi viszonyok nem tisztultak.

Jabotinsky Vladimir Kolozsváron

Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Jabotinsky Vladimir az ujcionista szervezet elnöke szerdán Kolozsváron a Capitol mozgóban előadást tartott s ezalkalommal ismertette részletesen programját. Az Aradi Közlöny munkatársának adott nyilatkozata alkalmával hangsúlyozta, hogy egy kelet-európai zsidó kongresszust igyekeznek összehívni Varsóban és ennek keretében tárgyalnák meg a zsidókérdés elintézési módjait s ugyanekkor tiltakozásukat fejezik ki a zsidóüldözések miatt.